

(3) Министар именује чланове Одбора за жалбе, којем буџетска инспекција просљеђује примљену жалбу са комплетним предметом.

(4) Министар, на основу мишљења Одбора за жалбе сачињеног у писаној форми, доноси рјешење које је коначно у управном поступку.

(5) Против рјешења из става 4. овог члана може се покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 63.

(1) Ако се наложене мјере по коначном рјешењу не отклоне у остављеном року, министар, за буџетске кориснике који не посједују рачуне отворене код банака које имају дозволу за обављање послова платног промета у Републици (буџетски корисници који су у потпуности у систему трезорског пословања), доноси рјешење о забрани располагања буџетским средствима и средствима осталих извора финансирања.

(2) Ако се наложене мјере по коначном рјешењу не отклоне у остављеном року, министар за буџетске кориснике који посједују рачуне отворене код банака које имају дозволу за обављање послова платног промета у Републици (буџетски корисници који су дјелимично или потпуно изван главне књиге трезора) доноси рјешење о забрани располагања новчаним средствима са трансакционих рачуна и рачуна посебних намјена.

(3) Рјешење о забрани располагања средствима из става 1. овог члана доставља се буџетском кориснику, Ресору за буџет и јавне финансије, Ресору за трезор и надлежној служби за финансије јединица локалне самоуправе и фондова.

(4) Рјешење о забрани располагања средствима из става 2. овог члана доставља се буџетском кориснику, Ресору за буџет и јавне финансије, Ресору за трезор и надлежној служби за финансије јединица локалне самоуправе и фондова и банкама код којих су отворени рачуни буџетских корисника.

(5) Забрана располагања средствима из ст. 1. и 2. овог члана траје до отклањања утврђених неправилности.

Члан 64.

(1) Новчаном казном од 300 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај одговорно лице:

а) ако приходе које остваре буџетски корисници у законском прописаном проценту и у прописаном року не уплати у буџет Републике у складу са одредбама члана 8. овог закона,

б) које уведе нове или промијени постојеће приходе буџета Републике, општина, градова и фондова супротно одредби члана 13. овог закона,

в) које се у припреми и доношењу буџета не придржава одредаба чл. 21. до 38. овог закона,

г) ако не осигура да буџет буде припремљен у складу са одредбама члана 15. овог закона,

д) које не обезбиједи да извјештаји о извршењу буџета садрже дијелове прописане одредбама чл. 45. и 47. овог закона,

ђ) ако извјештаји о извршењу буџета не буду достављени у роковима прописаним одредбама чл. 45. и 46. овог закона,

е) које изврши или одобри задуживање супротно одредбама члана 53. овог закона,

ж) које се не придржава одредаба садржаних у прописима донесеним у складу са овим законом и

з) које у остављеном року не отклони неправилности утврђене у складу са чл. 61. до 63. овог закона.

(2) Новчаном казном од 4.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај одговорно лице ако се при извршењу буџета не придржава одредаба чл. 39. до 44. овог закона.

VII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 65.

(1) Приходи наплаћени по основу пореза на промет производа и услуга и других јавних прихода остварених примјеном закона који су били на снази до 31. децембра 2005. године и наплаћени приходи по репрограмима јавних прихода распоређиваће се у складу са прописима и правилима расподеле који су се примјењивали до доношења овог закона.

(2) Приходи по основу пореза на доходак грађана остварени примјеном закона који је био на снази до 31. децембра 2006. године распоређиваће се у складу са прописима и правилима расподеле који су се примјењивали до доношења Закона о порезу на доходак.

Члан 66.

До доношења подзаконских аката прописаних овим законом примјењиваће се прописи који су важили до дана ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 67.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о буџетском систему Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 96/03, 14/04, 67/05, 34/06, 128/06, 117/07, 126/08 и 92/09).

Члан 68.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1891/12
13. децембра 2012. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

2572

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ И СПАСАВАЊУ У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА

Проглашавам Закон о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двадесет трећој сједници, одржаној 13. децембра 2012. године, а Вијеће народа 24. децембра 2012. године констатовало да усвојеним Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-4105/12
25. децембра 2012. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ И СПАСАВАЊУ У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се систем заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, снаге и субјекти заштите и спасавања, права и обавезе републичких органа управе и других органа, органа јединица локалне самоуправе, привредних друштава и других правних лица, права и дужности грађана, ванредне ситуације и поступање у ванредним ситуацијама, организација и дјелатност цивилне заштите у систему заштите и спасавања и отклањања посљедица елементарних непогода и других несрећа, планирање и финанси-

рање система заштите и спасавања, надзор, признања и награде и друга питања од значаја за организовање и функционисање система заштите и спасавања.

Члан 2.

Систем заштите и спасавања је обједињени облик управљања и организовања снага и субјеката система заштите и спасавања на спровођењу превентивних и оперативних мјера и извршавању задатака заштите и спасавања људи и добара од последица елементарних непогода, техничко-технолошких несрећа, катастрофа, епидемија, последица ратних дејстава, последица тероризма и других опасности и несрећа које могу угрозити становништво, материјална и културна добра и животну средину, укључујући и мјере опоравка од насталих последица.

Члан 3.

(1) Заштита и спасавање у ванредним ситуацијама је дјелатност од посебног интереса за Републику Српску (у даљем тексту: Република).

(2) Дан заштите и спасавања - Дан цивилне заштите Републике Српске је 1. март - Међународни дан цивилне заштите.

Члан 4.

Начела заштите и спасавања заснивају се на сарадњи, солидарности, правовременом и усклађеном дјеловању субјеката система заштите и спасавања, а то су:

а) начело заштите, према којем свако има право на заштиту од несрећа и катастрофа проузрокованих елементарном непогодом и другом несрећом, а заштита и спасавање људских живота има предност над свим другим заштитним и спасилачким активностима,

б) начело солидарности, према којем свако учествује у заштити и спасавању у складу са својим могућностима и способностима,

в) начело јавности, према којем су подаци о опасности и дјеловању републичких органа управе и других органа, органа јединица локалне самоуправе и других субјеката заштите и спасавања јавни, а како би се обезбиједило правовремено обавјештавање становништва о опасности које може погодити елементарна непогода или друга несрећа,

г) начело превенције, према којем републички органи управе и други органи, органи јединице локалне самоуправе и друга правна лица, приликом обезбјеђења заштите од елементарне непогоде и друге несреће, приоритетно спроводе превентивне мјере заштите у складу са својим надлежностима,

д) начело одговорности, према којем је свако физичко и правно лице, у складу са законом, одговорно за спровођење мјера заштите и спасавања од несрећа и катастрофа изазваних елементарном непогодом и другом несрећом и

ђ) начело супсидијарности, према којем се у заштити и спасавању првенствено користе снаге и средства са подручја јединице локалне самоуправе, а уколико су те снаге и средства недовољне, употребљавају се снаге и средства са територије Републике и Босне и Херцеговине.

Члан 5.

Изрази употребљени у овом закону имају сљедеће значење:

а) ванредна ситуација је ситуација у којој су ризици и пријетње или последице катастрофа, ванредних догађаја и других опасности за становништво, животну средину и материјална добра таквог обима и интензитета да њихов настапак или последице није могуће спријечити или отклонити редовним дјеловањем надлежних органа и служби, због чега је за њихово ублажавање и отклањање неопходно употребити посебне мјере, снаге и средства уз појачан режим активности,

б) ванредни догађај је несрећа изазвана елементарном непогодом и другом несрећом која може да угрози здравље

и живот људи и животну средину, а чије је последице могуће спријечити или отклонити редовним дјеловањем,

в) катастрофа је природна или друга несрећа и догађај која величином, интензитетом и неочекиваности угрожава здравље и живот људи, материјална добра и животну средину, а чији настапак није могуће спријечити или отклонити редовним дјеловањем надлежних служби, републичких органа управе и органа јединица локалне самоуправе, као и несрећа насталих ратним разарањем или тероризмом,

г) елементарна непогода је догађај хидрометеоролошког, геолошког или биолошког поријекла проузрокован дјеловањем природних сила, као што су: земљотрес, поплава, бујица, олуја, јаке кише, атмосферска прањина, град, суша, одрон или клизање земљишта, снијезни наноси и лавина, екстремне температуре ваздуха, залеђивање водотокова, епидемија заразних болести и појава штеточина и друге природне појаве већих размјера које могу да угрозе здравље и живот људи или причине штету већег обима,

д) друга несрећа је несрећа у друмском, железничком, ваздушном или ријечном саобраћају, пожар, рударска несрећа, рушење брана, техничко-технолошка несрећа и друга несрећа коју проузрокује човјек својим активностима, ратна дејства, ванредно стање или други облик масовног уништавања људи или материјалних добара,

ђ) техничко-технолошка несрећа (у даљем тексту: удес) је догађај који је измакао контроли код обављања дјелатности или управљању средствима за рад и рад са опасним материјама, нафтом и њеним дериватима и енергетским гасовима приликом њихове производње, прераде, употребе, складиштења, претовара, превоза или уклањања чија је последица угрожавање људи и материјалних добара,

е) објекти и средства за заштиту и спасавање обухватају склоништа и друге заштитне објекте, складишта, заштитну и спасилачку опрему и оруђа, опрему за оспособљавање и обуку, превозна средства, телекомуникационе и алармне уређаје и другу опрему и средства који се користе за заштиту и спасавање,

ж) средства помоћи су намирнице, вода за пиће, одјећа, обућа, лијекови и други предмети, односно средства намијењена угроженом и настрадалом становништву као помоћ ради ублажавања последица елементарне непогоде и друге несреће,

з) отклањање последица су све активности које се предузимају у току и после елементарне непогоде и друге несреће ради хитне нормализације живота и спречавања ширења последица на подручју на којем се несрећа догодила,

и) лична, узајамна и колективна заштита је најмасовнији облик припремања и организованог учешћа грађана у заштити и спасавању која обухвата мјере и поступке њихове непосредне заштите и спасавања у пословним и стамбеним зградама, другим објектима и мјестима гдје живе и раде,

ј) збрињавање угрожених, настрадалих, избјеглих и евакуисаних лица у ванредним ситуацијама обухвата пружање хитног смјештаја, здравствену заштиту, снабдијевање храном и водом, спајање раздвојених породица, психолошку подршку и стварање потребних услова за живот,

к) заштита и спасавање од поплава и несрећа на води и под водом подразумева спровођење заштите и спасавања људи и материјалних добара који могу бити угрожени поплавама изазваним излијевањем ријека из корита, бујичним водама, леденим баријерама, подземним водама, као и оштећењем или рушењем брана, насипа, јаловина и других водозащитних објеката и других несрећа на води и под водом,

л) неексплодирана убојна средства (у даљем тексту: НУС) су заостала експлозивна средства и остаци из рата, припремљена за коришћење или коришћена, са или без упалача, испалена, избачена, поринута, лансирана, напуштена или одбачена, а нису експлодирала, као и средства заостала после експлозија складишта убојних средстава,

одбачена и убојна средства из нелегалног посједа, а што не подразумева неексплодиране импровизоване диверзантско-терористичке направе у складу са прописима из ове области,

љ) опасне материје су хемикалије и друге материје које имају штетне и опасне карактеристике, у складу са прописима из ове области и

м) оперативно-комуникативни центар 112 (у даљем тексту: оперативно-комуникативни центар) је центар за прикупљање података о свим врстама опасности које могу угрозити људе, животну средину, материјална и културна добра и који о томе обавјештава надлежне органе и грађане.

Члан 6.

Систем заштите и спасавања у смислу овог закона подразумева:

а) планирање, припремање и спровођење мјера и активности на заштити и спасавању,

б) заштиту као скуп превентивних мјера усмјерених на јачање отпорности друштва, отклањање могућих узрока угрожавања, смањење утицаја и спречавање елементарне непогоде и друге несреће и у случају да до њих дође, умањење њихових посљедица,

в) координацију при успостављању, изради и реализацији Програма за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће у Републици,

г) спасавање и пружање помоћи кроз организовање цивилне заштите, као превентивне и оперативне активности које се предузимају у циљу спасавања људи, материјалних и културних добара и животне средине,

д) предузимање мјера и активности на ублажавању и отклањању непосредних посљедица усљед елементарне непогоде и друге несреће и стварање неопходних услова за живот људи на угроженом подручју,

ђ) организовање, опремање и оспособљавање снага заштите и спасавања, републичких органа управе и других органа, привредних друштава, других правних лица и предузетника за заштиту и спасавање,

е) организовање и оспособљавање грађана за све видове заштите,

ж) управљање, руковођење и координацију субјектима и снагама система заштите и спасавања у ванредним ситуацијама,

з) пружање, тражење помоћи и сарадњу са другим земљама и међународним организацијама и

и) друге послове и задатке заштите и спасавања.

II - СИСТЕМ ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА

1. Субјекти и снаге заштите и спасавања

Члан 7.

Субјекти система заштите и спасавања су:

а) Министарство унутрашњих послова (у даљем тексту: Министарство) и Републичка управа цивилне заштите (у даљем тексту: Управа цивилне заштите),

б) други републички органи управе и органи јединица локалне самоуправе,

в) привредна друштва, друга правна лица, предузетници и

г) грађани, удружења, професионалне и друге организације.

Члан 8.

Снаге за заштиту и спасавање су:

а) Републички штаб за ванредне ситуације и специјализоване јединице заштите и спасавања које формира Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада),

б) штабови за ванредне ситуације, јединице и тимови цивилне заштите које формирају органи јединице локалне самоуправе,

в) надлежне организационе јединице Министарства,

г) штабови за ванредне ситуације и јединице и тимови за заштиту и спасавање које формирају привредна друштва и друга правна лица,

д) јединице, тимови и екипе Црвеног крста Републике Српске,

ђ) јединице и тимови које формирају удружења грађана и друге невладине организације,

е) повјереници заштите и спасавања,

ж) професионалне и хитне службе (ватрогасци, медицинске и ветеринарске службе и друге службе) и друге организације и

з) грађани.

Члан 9.

(1) У случају ванредне ситуације, снаге из члана 8. овог закона ангажују се према сљедећем редослиједу:

а) професионалне и хитне службе (ватрогасци, медицинске и ветеринарске службе и друге службе) у оквиру својих редовних послова и задатака и надлежне организационе јединице Министарства,

б) снаге заштите и спасавања према редослиједу који је утврђен планом хитног поступања јединица локалне самоуправе, уколико снаге из тачке а) овог члана нису довољне,

в) грађани у складу са овим законом,

г) снаге сусједних и других општина, односно градова у складу са споразумима и уговорима и

д) остале снаге у Републици.

(2) У случају да снаге из става 1. овог члана нису довољне, по одлуци министра унутрашњих послова (у даљем тексту: министар), може се затражити ангажовање снага Федерације Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, а по одлуци Владе и Оружаних снага Босне и Херцеговине.

(3) Снаге за заштиту и спасавање сусједних и других држава ангажују се у складу са међудржавним споразумима.

Члан 10.

(1) У случају ванредне ситуације, у зависности од врсте и степена опасности, ангажују се расположива средства и материјална добра несрећом погођене јединице локалне самоуправе.

(2) Ако средства и материјална добра из става 1. овог члана нису довољна, ангажују се средства и материјална добра и других јединица локалне самоуправе на начин и у складу са одредбама уговора закључених између јединица локалне самоуправе, сходно одредбама Упутства о тражењу, пружању и прихватању помоћи заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, које доноси министар на приједлог Управе цивилне заштите.

(3) Ако средства и материјална добра из ст. 1. и 2. овог члана нису довољна, ангажују се средства и материјална добра којима располаже Република, а по одлуци министра може се затражити ангажовање средства и материјалних добара Федерације Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, а по одлуци Владе и Оружаних снага Босне и Херцеговине.

Члан 11.

(1) Невладине и друге организације, службе и удружења грађана врше заштиту и спасавање на основу одлуке Владе или надлежног органа јединице локалне самоуправе, под условом да испуњавају прописане услове.

(2) Друге службе, удружења и невладине организације могу добровољно учествовати у заштити и спасавању, под условом да имају обучено људство и одговарајућу опрему.

Члан 12.

(1) За спровођење активности заштите и спасавања, начелник општине, односно градоначелник може одредити привредно друштво или друго правно лице, под условом да има раднике и опрему која се у ту сврху захтијева.

(2) Привредна друштва и друга правна лица дужна су успоставити властиту организацију за спровођење активности, обезбиједити обуку и спровести припреме за дјеловање у случају елементарне непогоде и друге несреће.

(3) Влада или јединице локалне самоуправе надокнађују привредном друштву или другом правном лицу које одреди за спровођење заштите и спасавања ефективне трошкове који настану као посљедица учешћа у извршењу задатака заштите и спасавања.

2. Активности заштите и спасавања

Члан 13.

Превентивне активности заштите и спасавања су:

- а) израда процјене угрожености од могућих ризика од опасности,
- б) израда планова заштите и спасавања,
- в) уређење простора и објеката у функцији заштите и спасавања,
- г) успостављање система заштите и спасавања и
- д) ангажовање лица и обезбјеђивање материјалних и других средстава за извршење планираних задатака.

Члан 14.

Оперативне активности за заштиту и спасавање су активности које се предузимају:

- а) у случају непосредне пријетње и ризика од опасности,
- б) за вријеме ризика од опасности и
- в) за отклањање посљедица у току опасности и после ње престанка опасности.

Члан 15.

Активности које се предузимају у случају непосредне пријетње и ризика од опасности су:

- а) прикупљање података о могућим ризицима од опасности,
- б) стављање у функцију система за јављање и обавјештавање учесника у заштити и спасавању,
- в) обавјештавање становништва, као и надлежних органа и одговорних лица задужених за заштиту и спасавање,
- г) повећање интензитета спремности и активирања надлежних органа и снага за заштиту и спасавање,
- д) обезбјеђивање јавног реда и мира на угроженом подручју и
- ђ) предузимање других мјера заштите и спасавања.

Члан 16.

Активности које се предузимају за вријеме ризика од опасности су:

- а) активирање снага за заштиту и спасавање,
- б) спровођење евакуације и збрињавање становништва и материјалних добара,
- в) спречавање ширења ризика од опасности и посљедица настале опасности и
- г) руковођење и координација активности учесника у заштити и спасавању.

Члан 17.

Активности које се спроводе приликом отклањања посљедица од настале опасности су:

- а) процјена штете и посљедица,
- б) санација подручја које је несрећа захватила,

в) обезбјеђивање и пружање неопходне помоћи угроженом и настрадалом становништву,

г) спровођење здравствених и хигијенско-епидемиолошких мјера,

д) спровођење одговарајуће заштите животиња и биљака, као и производа животињског и биљног поријекла и

ђ) организовање снабдијевања средствима за помоћ и пружања комуналних услуга ради нормализовања живота.

III - ПРАВА И ОБАВЕЗЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА УПРАВЕ И ДРУГИХ ОРГАНА

Члан 18.

Влада у области заштите и спасавања обезбјеђује изградњу и развој система заштите и спасавања Републике и планско повезивање дијелова система и задатака у јединствену цјелину, а нарочито:

- а) организује систем заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће,
- б) доноси Програм заштите и спасавања у Републици,
- в) доноси Програм за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће у Републици,
- г) доноси процјену угрожености од елементарне непогоде и друге несреће у Републици,
- д) доноси План заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће у Републици,
- ђ) доноси План обуке и оспособљавања снага за заштиту и спасавање у Републици,
- е) прати и усмјерава припреме за извршавање заштите и спасавања,
- ж) пружа помоћ у реконструкцији и опоравку од елементарне непогоде и друге несреће,
- з) проглашава стање елементарне непогоде и друге несреће у Републици,
- и) доноси одлуку о мобилизацији и наређује употребу снага и средстава за заштиту и спасавање,
- ј) обезбјеђује потребна финансијска средства у буџету Републике за финансирање послова заштите и спасавања,
- к) доноси методологију за израду процјене угрожености од елементарне непогоде и друге несреће на територији Републике,
- л) доноси методологију за израду Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће на територији Републике,
- љ) доноси методологију за процјену штете од елементарне непогоде и друге несреће,
- м) оснива Републички штаб за ванредне ситуације,
- н) именује комисију за процјену штете већих размјера,
- њ) одређује материјална средства која се користе у функцији заштите и спасавања и
- о) врши и друге послове из области заштите и спасавања.

Члан 19.

Министарство у области заштите и спасавања има следеће надлежности:

- а) предлаже Програм заштите и спасавања у Републици и Програм за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће у Републици,
- б) предлаже Влади методологију за израду процјене угрожености од елементарне непогоде и друге несреће,
- в) предлаже Влади процјену угрожености од елементарне непогоде и друге несреће на територији Републике,
- г) предлаже Влади методологију за израду плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће,

д) предлаже Влади план заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће на територији Републике,

ђ) доноси програм опремања заштите и спасавања,

е) координира рад са субјектима система заштите и спасавања по питањима организације, планирања, припреме и спровођења мјера и активности превенције и смањења ризика,

ж) обезбјеђује учешће надлежних организационих јединица Министарства у спровођењу мјера и извршавању задатака заштите и спасавања,

з) у случају елементарне непогоде и друге несреће, обезбјеђује јавни ред и мир на угроженом подручју самостално и у координацији са надлежним штабом за ванредне ситуације,

и) припрема и спроводи безбједносну заштиту простора, инфраструктуре и објеката од значаја за предузимање мјера и извршавања задатака заштите и спасавања,

ј) организује обучавање и провјеру оперативне спремности штабова за ванредне ситуације, као и специјализованих јединица заштите и спасавања, у складу са програмима и плановима обуке (пружа стручну помоћ и инструкције за рад органа јединица локалне самоуправе, привредних друштава и других правних лица),

к) врши надзор над пословима уклањања, деактивирања и уништавања НУС,

л) издаје увјерења о оспособљености кадра за уклањање НУС, иницира и финансира истраживања у области заштите и спасавања,

љ) остварује путем надлежних органа међународну сарадњу у области заштите и спасавања и смањења ризика од катастрофа,

м) врши надзор над примјеном овог закона и прописа донесених на основу овог закона,

н) подноси једном годишње извјештај Народној скупштини Републике Српске о стању у области заштите и спасавања и

њ) обавља и друге послове одређене законом.

Члан 20.

Управа цивилне заштите у области заштите и спасавања има сљедеће надлежности:

а) израђује Програм заштите и спасавања у Републици и Програм за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће у Републици,

б) прати, усклађује и спроводи политику и смјернице и обезбјеђује извршење закона и других прописа у области цивилне заштите у систему заштите и спасавања,

в) израђује методологију за израду процјене угрожености од елементарне непогоде и друге несреће,

г) израђује методологију за израду плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће,

д) израђује процјену угрожености од елементарне непогоде и друге несреће на територији Републике,

ђ) израђује план заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће на територији Републике,

е) израђује програм опремања заштите и спасавања,

ж) организује, припрема и обучава службу цивилне заштите у систему заштите и спасавања на нивоу Републике,

з) врши координацију дјеловања субјеката од значаја за заштиту и спасавање у случају елементарне непогоде и друге несреће у Републици,

и) врши координацију између субјеката који учествују у заштити и спасавању на територији Републике са субјектима за заштиту и спасавање Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, сусједних и других земаља,

ј) прибавља и обрађује податке о свим врстама појава и опасности које могу довести до елементарне непогоде и друге несреће,

к) организује и спроводи послове осматрања, обавјештавања и узбуђивања,

л) доноси и реализује планове и програме обуке и оспособљавања у области заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће,

љ) врши избор и учествује у научноистраживачким пројектима у области заштите и спасавања,

м) пружа стручну помоћ у области заштите и спасавања,

н) доноси упутства и инструкције за рад надлежне организационе јединице цивилне заштите општине, односно града,

њ) врши уклањање и уништавање НУС и мина,

о) остварује путем надлежних органа међународну сарадњу у области заштите и спасавања,

п) учествује у акцијама заштите и спасавања у случају елементарне непогоде и друге несреће,

р) предузима превентивне, оперативне и постоперативне мјере у случају елементарне непогоде и друге несреће,

с) води евиденције у области заштите и спасавања,

т) наређује спровођење мјера приправности,

ђ) закључује уговоре о ангажовању на спровођењу мјера и задатака заштите и спасавања и

у) врши и друге послове из области цивилне заштите у систему заштите и спасавања.

Члан 21.

Републички органи управе и други органи у области заштите и спасавања имају сљедеће надлежности:

а) израђују Процјену угрожености од елементарне непогоде и друге несреће и План заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће у оквиру своје надлежности,

б) учествују у изради методологије за израду Процјене угрожености од елементарне непогоде и друге несреће у Републици, Програма за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће у Републици и Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће у Републици,

в) организују и обезбјеђују спровођење превентивних мјера заштите и спасавања и предлажу мјере и активности за њихово унапређење,

г) спровode и врше контролу спровођења мјера за спречавање елементарне непогоде и друге несреће или отклањање посљедица у областима из своје надлежности,

д) врше стручне послове који се односе на ангажовање служби заштите и спасавања привредних друштава и других правних лица,

ђ) достављају Министарству податке који су од значаја за планирање, организовање и спровођење мјера заштите и спасавања и

е) врше и друге послове из области заштите и спасавања.

Члан 22.

(1) Органи јединице локалне самоуправе у области заштите и спасавања имају сљедеће надлежности:

а) скупштина општине, односно града:

1) доноси одлуку о организацији и функционисању цивилне заштите у области заштите и спасавања и обезбјеђује њено спровођење, у складу са јединственим системом заштите и спасавања на територији Републике,

2) доноси процјену угрожености од елементарне непогоде и друге несреће,

3) доноси програм развоја цивилне заштите у области заштите и спасавања,

4) доноси одлуку о формирању штаба за ванредне ситуације,

5) планира и утврђује изворе финансирања активности цивилне заштите у области заштите и спасавања,

6) разматра стање у области заштите и спасавања,

7) доноси одлуку о одређивању локације за уништавање НУС-а и мина на приједлог надлежне организационе јединице цивилне заштите општине, односно града уз консултације са Управом цивилне заштите и

8) врши и друге послове из области заштите и спасавања;

б) начелник општине, односно градоначелник:

1) предлаже доношење одлуке о организацији и функционисању цивилне заштите у области заштите и спасавања,

2) управља системом цивилне заштите у области заштите и спасавања у општини, односно граду,

3) предлаже процјену угрожености од елементарне непогоде и друге несреће,

4) предлаже програм развоја система цивилне заштите у области заштите и спасавања,

5) доноси план заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће,

6) именује штаб за ванредне ситуације и оснива јединице и тимове цивилне заштите,

7) именује и разрешава командире јединица и тимова цивилне заштите и повјеренике заштите и спасавања,

8) доноси годишњи план обуке и оспособљавања штаба за ванредне ситуације, јединица и тимова цивилне заштите и повјереника заштите и спасавања у складу са Планом обуке и оспособљавања снага за заштиту и спасавање у Републици,

9) наређује поступање по плану приправности,

10) проглашава ванредну ситуацију и стање елементарне непогоде и друге несреће,

11) наређује мобилизацију и употребу снага и средстава за заштиту и спасавање,

12) наређује узбуђивање,

13) наређује евакуацију и обезбјеђује ресурсе неопходне за хитан смјештај у случају елементарне непогоде и друге несреће,

14) доноси одлуку којом одређује привредна друштва и друга правна лица која су обавезна поступати у складу са чланом 23. овог закона,

15) доноси одлуку о формирању комисије за процјену штете проузроковане елементарном непогодом и другом несрећом,

16) подноси извјештаје скупштини општине, односно града о стању у области заштите и спасавања,

17) закључује уговоре о извршавању задатака цивилне заштите у области заштите и спасавања,

18) доноси одлуку о упућивању помоћи сусједним и другим јединицама локалне самоуправе које су погођене елементарном непогодом и другом несрећом,

19) извршава наредбе Републичког штаба за ванредне ситуације,

20) остварује сарадњу са Управом цивилне заштите и начелницима сусједних и других јединица локалне самоуправе по питањима од заједничког интереса за заштиту и спасавање и

21) врши и друге послове из области заштите и спасавања.

(2) Надлежна организациона јединица цивилне заштите општине, односно града:

а) израђује процјену угрожености од елементарне непогоде и друге несреће,

б) израђује програм развоја цивилне заштите у систему заштите и спасавања,

в) израђује план заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће,

г) припрема одлуку о организацији и функционисању цивилне заштите у систему заштите и спасавања,

д) организује, прати и реализује обуку грађана из области личне, узајамне и колективне заштите у сарадњи са штабом за ванредне ситуације општине, односно града,

ђ) организује, прати и реализује обуку снага цивилне заштите у сарадњи са штабом за ванредне ситуације општине, односно града,

е) организује и координира спровођење мјера и задатака цивилне заштите у области заштите и спасавања,

ж) врши координацију дјеловања субјеката од значаја за заштиту и спасавање у случају елементарне непогоде и друге несреће у општини, односно граду,

з) предлаже годишњи план обуке и оспособљавања штаба за ванредне ситуације, јединица и тимова цивилне заштите и повјереника заштите и спасавања,

и) предлаже програм самосталних вјежби и израду елабората за извођење вјежби заштите и спасавања, органа управе, привредних друштва и других правних лица,

ј) води евиденцију припадника цивилне заштите и врши њихово распоређивање у јединице и тимове цивилне заштите и повјереника заштите и спасавања у сарадњи са штабом за ванредне ситуације општине, односно града,

к) води евиденцију материјално-техничких средстава грађана, привредних друштва и других правних лица и служби која се могу ставити у функцију цивилне заштите,

л) учествује у набавци средстава и опреме за заштиту и спасавање за потребе јединица и тимова цивилне заштите и грађана и води бригу о њиховој исправности, чувању и употреби,

љ) даје стручна упутства грађанима, привредним друштвима и другим правним лицима по питањима заштите и спасавања,

м) информише јавност о опасностима од елементарне непогоде и друге несреће и мјерама и задацима заштите и спасавања,

н) подноси извјештаје и информације начелнику општине, односно градоначелнику и Управи цивилне заштите,

њ) води прописану базу података и друге евиденције и о) врши и друге послове из области заштите и спасавања.

IV - ПРАВА И ДУЖНОСТИ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА И ДРУГИХ ПРАВНИХ ЛИЦА

Члан 23.

(1) Привредна друштва и друга правна лица која обављају дјелатност из области здравствене заштите, ветеринарства, стамбених и комуналних дјелатности, водопривреде, шумарства, пољопривреде, хемијске индустрије, рударства, грађевинарства, енергетике, транспорта, снабдијевања, угоститељства, ватрогаства, хидрометеорологије, сеизмологије, екологије и других области у којима се обављају дјелатности од значаја за заштиту и спасавање дужна су да:

а) израђују процјену угрожености од елементарне непогоде и друге несреће,

б) израђују план заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће,

в) организују заштиту и спасавање од процијењених опасности,

г) припремају и учествују у извршавању задатака заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће,

д) обезбјеђују услове и средства за спровођење заштите и спасавања запослених и примјењују мјере и задатке заштите и спасавања,

ђ) формирају, обучавају и опремају јединице и тимове заштите и спасавања и исте ангажују за извршавање задатака заштите и спасавања самостално и на захтјев надлежног органа јединице локалне самоуправе и Републике,

е) успостављају и одржавају систем обавјештавања и узбуњивања запослених и становништва од опасности,

ж) суфинансирају превентивне активности органа јединица локалне самоуправе, пропорционално обиму и степењу пријетње која произлази из њихове дјелатности,

з) информишу органе јединице локалне самоуправе о стању заштите и спасавања и омогућавају увид у планове и друга акта из области заштите и спасавања и

и) у складу са годишњим планом обуке и оспособљавања штаба за ванредне ситуације, јединица и тимова цивилне заштите и повјереника за заштиту и спасавање у јединици локалне самоуправе, учествују у обуци и вјежбама.

(2) Начелник општине, односно градоначелник доноси одлуку којом одређује привредна друштва и друга правна лица која су обавезна поступати у складу са ставом 1. овог члана.

(3) Поред привредних друштава и других правних лица из става 2. овог члана, организације које спроводе образовне, друштвене, медицинске и друге активности које подразумевају заштиту или бригу о већем броју грађана обавезне су да израде процјену угрожености од елементарне непогоде и друге несреће, план заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће и спроводе мјере и задатке заштите и спасавања.

(4) Руководилац привредног друштва и другог правног лица одговоран је за спровођење мјера заштите и спасавања.

Члан 24.

(1) Власници и корисници стамбених и других објеката одговорни су за спровођење мјера и задатака заштите и спасавања прописаних овим законом, као и за обезбјеђење средстава неопходних за заштиту и спасавање.

(2) Власници и корисници културног наслеђа одговорни су за спровођење мјера и задатака заштите и спасавања прописаних овим законом.

(3) Власници из става 1. овог члана обавезни су на захтјев надлежне организационе јединице цивилне заштите општине, односно града доставити податке о стамбеним и другим објектима, као и податке о корисницима тих објеката.

Члан 25.

(1) Привредна друштва и друга правна лица, власници и корисници телекомуникационих и информационих система и веза стављају надлежним снагама заштите и спасавања на располагање и коришћење тих система у случају ванредне ситуације.

(2) Привредна друштва и друга правна лица, власници и корисници залиха воде, хране, медицинске опреме и лијекова, енергената, одјеће, обуће, грађевинског и другог материјала неопходног за извршавање задатака заштите и спасавања надлежним снагама заштите и спасавања стављају ова средства на располагање, ради коришћења у акцијама заштите и спасавања људи и материјалних добара.

Члан 26.

(1) У припреми и спровођењу задатака из области заштите и спасавања, у оквиру своје редовне активности, обавезно учествује Црвени крст Републике Српске, хуманитарне и друге организације и удружења грађана, у складу са овим законом, као и међународним споразумима.

(2) Организације из става 1. овог члана дужне су својим програмима рада утврдити задатке, организацију дјеловања и активности којима се обезбјеђује учешће њихо-

вих чланова, органа и служби у извршавању задатака заштите и спасавања.

Члан 27.

Високошколске установе, привредна друштва и друга правна лица која се баве научноистраживачким радом дужна су да обавјештавају снаге за заштиту и спасавање о научним сазнањима из области заштите и спасавања.

V - ПРАВА И ДУЖНОСТИ ГРАЂАНА

Члан 28.

(1) За заштиту од елементарне непогоде и друге несреће грађани имају право и дужност учествовати у заштити и спасавању, давати материјална средства и обучавати се за личну, узајамну и колективну заштиту, као и за спровођење мјера заштите и спасавања.

(2) Поред права и дужности из става 1. овог члана, грађани имају право и дужност да:

а) се у складу са планом заштите и спасавања распоредом у јединице и тимове цивилне заштите као повјереници заштите и спасавања у републичким органима управе и другим органима, јединицама локалне самоуправе, привредним друштвима и другим правним лицима,

б) се одазову позиву надлежног органа заштите и спасавања у ванредним ситуацијама,

в) дају податке значајне за заштиту и спасавање које сазнају или примијете и исте одмах доставе Управи цивилне заштите или органима јединица локалне самоуправе,

г) дају податке потребне за вођење евиденција у области заштите и спасавања и

д) пријаве промјене које се односе на пребивалиште, боравиште, адресу становања, заснивање или престанак радног односа и друге податке од значаја за заштиту и спасавање, у року од осам дана од дана настале промјене.

Члан 29.

(1) У извршавању задатака заштите и спасавања дужни су да учествују радно способни грађани - мушкарци од 18 до 60 година старости, односно жене од 18 до 55 година.

(2) У јединице цивилне заштите у области заштите и спасавања не распоређују се:

а) радници Министарства,

б) припадници оперативно-комуникативних центара,

в) радници правосудних органа и установа за извршење кривичних санкција,

г) труднице, мајке и самохрани родитељи који имају једно дијете млађе од седам година живота, односно двоје или више дјете млађе од десет година живота, као и стараоци дјете без родитеља,

д) лица оцијењена неспособним за учешће у заштити и спасавању,

ђ) стараоци старих и изнемоглих лица,

е) радници Министарства одбране Босне и Херцеговине,

ж) лица распоређена у Оружане снаге Босне и Херцеговине и

з) страни држављани.

Члан 30.

(1) Здравствену способност грађана за обављање задатака заштите и спасавања утврђују надлежне здравствене установе у складу са посебним прописом о утврђивању способности грађана за учешће у заштити и спасавању.

(2) Министар надлежан за послове здравља и социјалне заштите доноси пропис из става 1. овог члана.

Члан 31.

У заштити и спасавању могу добровољно учествовати мушкарци и жене старији од 15 година живота са правима и дужностима припадника јединица цивилне заштите у систему заштите и спасавања.

Члан 32.

Припадницима заштите и спасавања издаје се идентификациони документ припадника јединице и тима цивилне заштите.

Члан 33.

(1) Грађани имају обавезу да, у случају ванредне ситуације, уступе на коришћење возила, машине, опрему и друга материјална средства за заштиту и спасавање од елементарне непогоде и друге несреће.

(2) Влада, на приједлог Министарства, одређује материјална средства која су грађани, привредна друштва и друга правна лица дужна уступити за потребе заштите и спасавања и утврдити сврху и начин уступања, као и накнаду за коришћена, оштећена или уништена средства.

Члан 34.

Грађани који имају право и дужност да учествују у заштити и спасавању или да уступе материјална средства дужни су да се јаве на одређено мјесто и у одређено вријеме, односно уступе материјална средства на основу позива надлежног органа заштите и спасавања.

Члан 35.

(1) Грађани који су у радном односу, а који су позвани на вршење послова заштите и спасавања из члана 28. овог закона, имају право на новчану накнаду коју обрачунава и исплаћује послодавац од основице коју чини његова просјечна мјесечна плата остварена у претходном мјесецу у односу на мјесец у којем је вршио послове заштите и спасавања, сразмјерно времену ангажовања на терет јединице локалне самоуправе или Републике.

(2) Накнада из става 1. овог члана припада и грађанима који нису у радном односу, а коју исплаћује надлежни орган који је извршио ангажовање лица за вршење послова заштите и спасавања и обрачунава се на основицу коју чини просјечна мјесечна нето плата остварена у Републици према саопштењу Републичког завода за статистику, претходног мјесеца у којем је грађанин ангажован.

Члан 36.

(1) Грађанин који је за вријеме организованог учешћа на извршавању задатака заштите и спасавања повријеђен или код којег наступи болест, односно инвалидност као непосредна посљедица вршења задатака заштите и спасавања остварује право на обавезно осигурање као осигураник у одређеним околностима у складу са законом којим се регулише пензијско-инвалидско осигурање.

(2) Члан породице грађанина који је учествујући у извршавању задатака заштите и спасавања изгубио живот као обавезни осигураник у смислу става 1. овог члана остварује права из пензијско-инвалидског и здравственог осигурања.

Члан 37.

(1) Грађанин који за вријеме организованог учешћа у извршавању задатака заштите и спасавања без своје кривице задобије повреду или из разлога везаних за заштиту и спасавање обולי и због тога наступи тјелесно оштећење од најмање 20% има право на једнократну новчану помоћ, чија се висина утврђује према степену тјелесног оштећења.

(2) Ако грађанин из става 1. овог члана изгуби живот, право на једнократну новчану помоћ припада члановима његове породице.

(3) Једнократна новчана помоћ не може бити мања од 12 загарантованих плата у Републици остварених у календарској години која претходи години у којој су се догодиле околности из ст. 1. и 2. овог члана.

(4) Влада доноси пропис о висини и поступку остваривања права на једнократну новчану помоћ.

Члан 38.

(1) Грађанин који је позван да учествује у извршавању задатака заштите и спасавања за вријеме обуке или вјежби

има право на превоз, смјештај и исхрану за вријеме извршавања задатака заштите и спасавања.

(2) Смјештај и исхрана из става 1. овог члана обезбјеђују се под условом да је учешће у извршавању задатака заштите и спасавања трајало дуже од осам сати.

(3) Ако грађанину није обезбијеђена одговарајућа одјећа и обућа за задатке заштите и спасавања, већ у акцијама заштите и спасавања носи властиту одјећу и обућу, има право на новчану накнаду за уништену или оштећену одјећу или обућу сразмјерно степену оштећења или уништења.

(4) Новчана средства за накнаду из става 1. овог члана обезбјеђују се из буџета Републике, односно јединице локалне самоуправе, а новчану накнаду исплаћује орган који је ангажовао грађанина.

VI - ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

Члан 39.

(1) Ванредна ситуација проглашава се одмах по сазнању о непосредној опасности од наступања ванредне ситуације.

(2) Ванредна ситуација може бити проглашена и након наступања, ако се непосредна опасност није могла предвидјети или ако због других околности није могла бити проглашена одмах послје сазнања за непосредну опасност од наступања ванредне ситуације.

(3) За дио подручја или подручје општине, односно града проглашава се ванредна ситуација ако постоји непосредна опасност да ће захватити или је већ захватила дио подручја или подручје општине, односно града.

(4) Ванредна ситуација за Републику, односно дио територије Републике проглашава се ако постоји непосредна опасност која ће захватити или је већ захватила најмање двије општине или ако општина нема могућности за адекватно поступање у ванредној ситуацији.

Члан 40.

За координацију и руковођење приликом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама у складу са овим законом и другим прописима, као оперативно-стручна тијела, формирају се штабови за ванредне ситуације:

а) за територију Републике - Републички штаб за ванредне ситуације,

б) за подручје града - градски штаб за ванредне ситуације и

в) за подручје општине - општински штаб за ванредне ситуације.

Члан 41.

(1) Одлуку о проглашењу ванредне ситуације, на приједлог надлежног штаба за ванредне ситуације, доноси начелник општине за подручје општине, односно градоначелник за подручје града.

(2) Одлуку о проглашењу ванредне ситуације за територију Републике или дио територије Републике доноси Влада на приједлог Републичког штаба за ванредне ситуације.

(3) Доношењем одлуке о проглашењу стања ванредне ситуације снаге из члана 8. т. а), б), г), д), њ), е), ж) и з) овог закона стављају се под команду надлежног штаба за ванредне ситуације, осим снага из тачке в) тог члана, које дјелују у координацији са надлежним штабом за ванредне ситуације.

Члан 42.

(1) Републички, градски и општински штабови за ванредне ситуације имају команданта, замјеника, начелника и чланове штаба.

(2) Штаб за ванредне ситуације по потреби формира помоћне и стручно-оперативне тимове за специфичне задатке заштите и спасавања.

Члан 43.

(1) Команданта, замјеника, начелника и чланове Републичког штаба за ванредне ситуације именује и разрјешава Влада.

(2) Командант Републичког штаба за ванредне ситуације је предсједник Владе, замјеник команданта је министар, а начелник је директор Управе цивилне заштите.

(3) Чланове Републичког штаба за ванредне ситуације именује и разрјешава Влада, из реда руководиоца републичких органа управе у чијем дјелокругу су послови од значаја за заштиту и спасавање, стручних радника Министарства, Црвеног крста Републике Српске, директора јавних предузећа у области саобраћаја, шумарства и водопривреде и руководиоца других органа, организација и установа чији су послови у вези са заштитом и спасавањем.

Члан 44.

Именовање градских и општинских штабова за ванредне ситуације врши начелник општине, односно градоначелник, у складу са општим актом општине, односно града и кадровским могућностима.

Члан 45.

Штаб за ванредне ситуације обавља следеће послове:

а) руководи и координира рад субјеката и снага система заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на спровођењу утврђених задатака,

б) руководи и координира спровођење мјера и задатака заштите и спасавања,

в) разматра и даје мишљење на приједлог Пројекције угрожености и приједлог Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће,

г) прати стање и организацију заштите и спасавања и предлаже мјере за њихово побољшање,

д) наређује употребу снага за заштиту и спасавање, средстава помоћи и других средстава која се користе у ванредним ситуацијама,

ђ) ради на редовном информисању и обавјештавању становништва о ризицима, опасностима и предузетим мјерама,

е) прати организацију, опремања и обучавања јединица и тимова за заштиту и спасавање, овлашћених, оспособљених правних лица,

ж) сарађује са надлежним органима заштите и спасавања сусједних држава у ванредним ситуацијама,

з) процјењује угроженост од настанка ванредне ситуације и

и) доноси приједлоге, закључке и препоруке.

Члан 46.

Општински, односно градски штаб за ванредне ситуације, поред послова из члана 45. овог закона, обавља и следеће послове:

а) сарађује са штабовима за ванредне ситуације сусједних јединица локалне самоуправе,

б) разматра и предлаже доношење одлуке о организацији заштите и спасавања на подручју општине, односно града и

в) ангажује оспособљена правна лица и друге организације од значаја за општину, односно град.

Члан 47.

Републички штаб за ванредне ситуације, поред послова из члана 45. овог закона, обавља и следеће послове:

а) наређује штабовима за ванредне ситуације предузимање мјера и активности за заштиту и спасавање,

б) разматра и даје мишљење на Програм за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће у Републици,

в) наређује ангажовање и употребу снага и средстава заштите и спасавања са подручја неугрожених општина или градова на подручје угрожених општина или градова,

г) предлаже Влади доношење одлуке о тражењу, прихватању, односно пружању помоћи сусједним и другим државама и

д) ангажује оспособљена правна лица и друге организације од значаја за Републику.

Члан 48.

Састав и начин формирања штаба за ванредне ситуације у привредним друштвима и другим правним лицима у којима се оснивају ови штабови уређују се општим актом привредног друштва и другог правног лица.

Члан 49.

(1) Повјереници заштите и спасавања одређују се у насељеним мјестима, у дијелу насељеног мјеста, стамбеним зградама, републичким органима управе и другим органима, привредним друштвима и другим правним лицима у којима није формиран штаб за ванредне ситуације.

(2) У привредном друштву и другом правном лицу повјереник се одређује у складу са унутрашњом организацијом и бројем запослених.

(3) Повјеренике именује и разрјешава:

а) у републичким органима управе и другим органима - руководиоца који руководи републичким органом управе и другим органом,

б) у јединицама локалне самоуправе - начелник општине, односно градоначелник и

в) у привредном друштву и другом правном лицу - директор, односно други надлежни орган одређен општим актом.

Члан 50.

(1) Повјереници у републичким органима управе и другим органима и привредним друштвима и другим правним лицима предузимају мјере и активности које омогућавају учешће радника у спровођењу личне, узајамне и колективне заштите и мјера заштите ради спасавања људи и материјалних добара у зградама и објектима за које су задужени.

(2) Повјереници у насељеним мјестима непосредно предузимају мјере за учешће грађана у спровођењу самозаштите, као и мјере заштите и спасавања које су од значаја за самозаштиту и учествују у свим активностима заштите и спасавања које се спроводе у акцијама заштите и спасавања људи и материјалних добара на одређеном подручју.

Члан 51.

Снагама за заштиту и спасавање, ангажованим у акцијама и операцијама, непосредно руководе органи из члана 40. овог закона и надлежни органи и организационе јединице јединица локалне самоуправе, а надлежним организационим јединицама Министарства руководи министар.

Члан 52.

(1) Планом заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће планирају се превентивне и оперативне мјере за спречавање и смањење посљедица елементарних непогода, удеса и катастрофа, као и снаге и средства субјеката система заштите и спасавања, њихово организовање и координирано дјеловање у ванредним ситуацијама у циљу заштите и спасавања људи, материјалних и културних добара и обезбјеђења основних услова за живот.

(2) План заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће израђује се на основу процјене угрожености, а Влада на основу процјене угрожености Републике утврђује за које се врсте елементарних непогода, удеса и опасности израђују планови и одређује који републички органи управе учествују у њиховој изради.

(3) Пропис о садржају и начину израде плана заштите од елементарне непогоде и друге несреће доноси Влада.

Члан 53.

(1) На основу процјене угрожености идентификују се извори могућег угрожавања, сагледавају могуће посљедице, потребе и могућности спровођења мјера и задатака заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће.

(2) Процјена угрожености садржи:

а) карактеристике територије, критична постројења, критична мјеста и просторе са гледишта угрожености од елементарне непогоде и друге несреће, са евентуалним прекограничним ефектима удеса,

б) повредивост територије од елементарне непогоде и друге несреће,

в) анализу могућих посљедица од елементарне непогоде и друге несреће и

г) потребе и могућности за заштиту људи, материјалних добара и животне средине од посљедица елементарне непогоде и друге несреће.

Члан 54.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе доноси План заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће на подручју јединица локалне самоуправе.

Члан 55.

Овлашћена и оспособљена правна лица и друге организације опремљене и оспособљене за заштиту и спасавање израђују планове према којима извршавају задатке заштите и спасавања, а на основу приједлога надлежног штаба за ванредне ситуације.

Члан 56.

(1) Органи јединице локалне самоуправе утврђују штете настале од посљедица елементарне непогоде и друге несреће и у року од 30 дана од дана престанка посљедица достављају извјештај Влади.

(2) Влада одлучује о пружању помоћи јединицама локалне самоуправе за отклањање штета већег обима изазваних елементарном непогодом и другом несрећом.

(3) Влада доноси пропис о начину утврђивања и евидентирања висине штете, врсти, висини и начину пружања и коришћења помоћи јединицама локалне самоуправе за отклањање штете већег обима изазване елементарном непогодом и другом несрећом.

VII - ОРГАНИЗАЦИЈА И ДЈЕЛАТНОСТ ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ У СИСТЕМУ ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА

Члан 57.

Организација и дјелатност цивилне заштите у систему заштите и спасавања обухвата личну, узајамну и колективну заштиту, мјере и задатке, координацију и руковођење, штабове за ванредне ситуације, повјеренике заштите и спасавања, јединице и тимове цивилне заштите, јединице и тимове за заштиту и спасавање, систем осматрања, обавјештавања и узбуњивања, овлашћена и оспособљена правна лица, хуманитарне и друге организације опремљене и оспособљене за заштиту и спасавање, активности које се односе на попуну, материјално опремање, обучавање, оспособљавање, мобилизацију и активирање заштите и спасавања.

Члан 58.

(1) Ради остваривања личне, узајамне и колективне заштите, републички органи управе и органи јединице локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица обезбјеђују и држе у исправном стању потребна средства и опрему за личну, узајамну и колективну заштиту и врше обуку запослених из области заштите и спасавања.

(2) Власници и корисници стамбених зграда обезбјеђују и држе у исправном стању потребна средства и опрему за личну, узајамну и колективну заштиту.

(3) Влада доноси пропис о обавезним средствима и опреми за личну, узајамну и колективну заштиту од елементарне непогоде и друге несреће.

Члан 59.

Субјекти цивилне заштите у систему заштите и спасавања у Републици припремају и спроводе мјере заштите и спасавања, а то су:

а) превентивне мјере,

б) мјере заштите у случају непосредне опасности од елементарне непогоде и друге несреће,

в) мјере заштите када наступе елементарне непогоде и друге несреће и

г) мјере ублажавања и отклањања непосредних посљедица елементарне непогоде и друге несреће.

Члан 60.

(1) Мјере и активности цивилне заштите у систему заштите и спасавања утврђују се плановима заштите и спасавања које доноси привредна друштва и друга правна лица, општина, односно град и Влада.

(2) Привредна друштва и друга правна лица дужна су да План заштите и спасавања усклађују са планом заштите и спасавања општине, односно града.

(3) План заштите и спасавања општине, односно града усклађује се са Планом заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће у Републици.

(4) Планови заштите и спасавања могу бити јединствени, збирни или појединачни за одређене врсте елементарне непогоде и друге несреће.

Члан 61.

(1) Привредна друштва и друга правна лица и други власници и корисници пословних објеката и стамбених зграда дужни су да:

а) спроводе мјере заштите и спасавања,

б) набаве и држе у исправном стању средства и опрему за заштиту и спасавање и

в) надлежној организационој јединици цивилне заштите општине, односно града достављају податке о објектима, њиховим власницима и корисницима и стању средства и опреме.

(2) Министарство на приједлог Управе цивилне заштите доноси пропис којим се утврђују врста и количина средстава за личну, узајамну и колективну заштиту и рокови за њихову набавку.

Члан 62.

(1) Објекти од посебног значаја и утицаја на спровођење мјера и задатака заштите и спасавања планирају се и граде у складу са прописима о просторном уређењу и грађењу, прописима у области заштите и здравља на раду, као и одредбама овог закона.

(2) Објекте од посебног значаја и утицаја на спровођење мјера и задатака заштите и спасавања одређује Влада на приједлог Министарства.

Члан 63.

(1) У циљу заштите и спасавања људи и материјалних добара од опасности изазваних елементарном непогодом и другом несрећом, спроводе се сљедећи послови и задаци:

а) осматрање, обавјештавање и узбуњивање,

б) склањање људи и материјалних добара,

в) заштита од удеса,

г) евакуација,

д) збрињавање угрожених и настрадалих,

ђ) радиолошко-хемијска и биолошка заштита (у даљем тексту: РХБ заштита) и противепидемиолошка заштита,

е) заштита и спасавање из рушевина,

ж) заштита и спасавање на води и под водом,

- з) заштита и спасавање од пожара,
 - и) заштита од НУС и мина,
 - ј) прва медицинска помоћ,
 - к) заштита и спасавање животиња и намирница животињског поријекла,
 - л) асанација терена,
 - љ) заштита животне средине,
 - м) заштита и спасавање у рудницима,
 - н) заштита биља и биљних производа и
 - њ) опште обавезе.
- (2) Осим послова и задатака из става 1. овог члана, могу се планирати, припремати и спроводити и други послови и задаци у систему заштите и спасавања.

1. Осматрање, обавјештавање и узбуњивање

Члан 64.

Осматрање, обавјештавање и узбуњивање представља скуп организованих активности на прикупљању, обради и преношењу података о појавама у природи и догађајима у окружењу који могу испољити штетно и опасно дјеловање на људе и материјална добра, обавјештавање и анимирање надлежних органа, институција и грађана ради предузимања превентивних и оперативних мјера заштите и спасавања, те по потреби њиховом узбуњивању.

2. Склањање људи и материјалних добара

Члан 65.

(1) Склањање људи и материјалних добара обухвата планирање и изградњу склоништа и других заштитних објеката погодних за заштиту и склањање и организацију одржавања и коришћења склоништа ради заштите људи и материјалних добара.

(2) Материјалним добрима која подлијежу обавези склањања сматрају се материјална и друга добра која служе за животне потребе грађана, као и друга материјална и културна добра изузетне научне, историјске, културне и умјетничке вриједности погодне за преношење и склањање.

Члан 66.

(1) Под склоништем у смислу става 1. члана 65. овог закона подразумева се двонамјенски или посебан објекат за заштиту људи и материјалних добара који пружа заштиту од ваздушног напиритиска, пожара и контаминације.

(2) Под другим заштитним објектима подразумевају се подрумске и друге просторије у стамбеним и другим објектима прилагођене за склањање људи и материјалних добара, напуштени тунели, пећине и други природни и вјештачки објекти и изграђени закони.

Члан 67.

(1) Одговарајућим спроведбеним документима просторног уређења уређују се питања изградње нових и прилагођавање постојећих склоништа и других заштитних објеката за заштиту и спасавање људи и материјалних добара.

(2) Јединица локалне самоуправе може јавна склоништа давати на коришћење грађанима, привредним друштвима и другим правним лицима у складу са прописима о закупу пословних просторија под сљедећим условима:

- а) да се не врши адаптација која утиче на промјену њихове основне намјене,
 - б) да се не нарушавају хигијенско-технички услови јавних склоништа,
 - в) да се у склоништу не чувају радиоактивне материје опасне по живот и здравље људи и животну средину и
 - г) да се у случају потребе морају одмах, а најкасније у року од 24 часа, испразнити и оспособити за заштиту.
- (3) Уговор који је закључен супротно условима наведеним у ставу 2. овог члана је ништаван.

Члан 68.

(1) Власници и корисници склоништа дужни су да их одржавају у исправном стању тако да увијек одговарају намјени склањања.

(2) У случају опасности склоништима мора бити омогућен нормалан прилаз и коришћење у складу са намјеном.

Члан 69.

(1) Општина, односно град доноси годишњи план одржавања јавних склоништа, односно прилагођавање других заштитних објеката на свом подручју.

(2) Средства остварена од накнаде закупнине за издата склоништа општина, односно град може користити искључиво за финансирање изградње нових и одржавање изграђених склоништа.

3. Заштита од удеса

Члан 70.

Заштита од удеса у којима су угрожени животи и здравље људи, материјална добра и животна средина обухвата неопходне мјере за спречавање и отклањање последица од удеса, у складу са законом и другим прописима.

Члан 71.

(1) Привредно друштво и друго правно лице које обавља дјелатност која се односи на једну или више опасних материја у прописаним количинама или специфичну дјелатност са аспекта повишеног ризика за живот и здравље људи од несрећа и терористичких активности дужно је да предузме све неопходне мјере за спречавање удеса и ограничавање утицаја удеса на живот и здравље људи и животну средину у складу са овим законом.

(2) Привредно друштво и друго правно лице које се бави активностима у рудницима и објектима у којима се користе или складиште и одлажу радиоактивни и нуклеарни материјали, чије последице у случају удеса угрожавају безбједност и животе људи, материјална добра и животну средину, организује и спроводи заштиту и спасавање људи и заштиту животне средине од последица удеса, у складу са посебним прописима.

4. Евакуација становништва

Члан 72.

Евакуација је мјера заштите и спасавања која представља планско, организовано и привремено премјештање становништва и материјалних добара са подручја за која се процјењује да могу бити захваћена елементарном непогодом и другом несрећом, односно са подручја захваћених елементарном непогодом и другом несрећом на неугрожена или мање угрожена подручја исте, сусједне или друге општине, односно града под условом да другим мјерама заштите и спасавања није могуће заштити људе и материјална добра.

Члан 73.

(1) Зависно од степена угрожености одређеног подручја општине, односно града, евакуација може бити по облику потпуна или дјелимична, а по времену извођења правремена или накнадна.

(2) Потпуна евакуација обухвата евакуацију цјелокупног становништва са подручја општине, односно града које може бити захваћено елементарном непогодом и другом несрећом.

(3) Дјелимична евакуација обухвата евакуацију само одређених категорија становништва као што су:

- а) инвалиди и изнемогли грађани,
- б) труднице,
- в) мајке са дјецом до седам, односно двоје и више дјеце до десет година старости,
- г) дјеца и ученици основних школа,
- д) истакнути научни и културни радници и

ђ) друга лица за која се оцијени да немају услова за живот и ефикасну заштиту на угроженом подручју општине, односно града.

(4) Одлуку о категоријама становништва која се евакуишу доноси орган из члана 74. овог закона.

(5) Правовремена евакуација подразумијева потпуну или дјелимичну евакуацију која се изводи прије настанка елементарне непогоде и друге несреће.

(6) Накнадна евакуација подразумијева потпуну и дјелимичну евакуацију која се изводи по настанку елементарне непогоде и друге несреће или по њеном престанку.

Члан 74.

Евакуацију становништва и материјалних добара наређује начелник општине, односно градоначелник ако се ради о евакуацији са једног на друго подручје општине, односно града, а предсједник Владе ако се ради о евакуацији са подручја више општина, односно градова.

Члан 75.

(1) Припреме и спровођење евакуације врши штаб за ванредне ситуације општине, односно града који планира евакуацију и штаб за ванредне ситуације општине, односно града који прихвата евакуисано становништво.

(2) Поред штабова за ванредне ситуације у извршавању евакуације учествују и службе општине, односно града надлежне за просторно уређење и грађење, саобраћај, здравство и социјалну заштиту и друга правна лица на подручју општине, односно града.

(3) Приликом спровођења евакуације остварује се сарадња са Оружаним снагама Босне и Херцеговине, надлежним организационим јединицама Министарства, хуманитарним и другим организацијама и привредним друштвима која могу помоћи у ефикасном извршавању евакуације.

Члан 76.

Ради збрињавања угроженог и настрадалог становништва од елементарне непогоде и друге несреће, предузимају се хитне активности и мјере за смјештај, исхрану и обезбјеђују други потребни услови за живот угрожених, настрадалих и избјеглих грађана.

Члан 77.

(1) Штабови за ванредне ситуације и повјереници заштите и спасавања непосредно руководе поступком збрињавања док се не створе услови у којима даљу бригу о збрињавању преузима надлежна организациона јединица цивилне заштите општине, односно града или док се одлуком Владе за то не формирају посебне организације и службе.

(2) Власници и корисници објеката и просторија у јавној употреби (домови, школе, хотели и др.) који су погодни за смјештај дужни су привремено смјестити грађане и материјална добра са угрожених подручја општине, односно града, ако то наложи надлежна организациона јединица цивилне заштите општине, односно града, која руководи акцијама заштите и спасавања на одређеном подручју општине, односно града.

(3) У остваривању задатака збрињавања угрожених, настрадалих и избјеглих лица, помоћ и сарадњу пружају хуманитарне и друге организације и грађани.

Члан 78.

Трошкови збрињавања угрожених, настрадалих и избјеглих лица надокнађују се из буџета општина, односно града на чијем подручју је организовано збрињавање из буџета Републике и из средстава солидарне и хуманитарне помоћи.

5. РХБ заштита и противепидемиолошка заштита

Члан 79.

(1) РХБ заштита обухвата мјере и поступке који се организују и спроводе ради спречавања, ублажавања и

отклањања последица од РХБ дејстава на становништво, животињски и биљни свијет и материјална добра у ванредним ситуацијама, ублажавања и отклањања последица технолошких хаварија и других несрећа од РХБ агенаса.

(2) Противепидемиолошка заштита обухвата мјере и поступке који се организују и спроводе ради заштите становништва од заразних болести у ванредним ситуацијама у складу са законом којим се уређује област заштите становништва од заразних болести.

Члан 80.

(1) РХБ заштита обухвата РХБ контролу, личну и колективну РХБ заштиту и РХБ детекцију и деконтаминацију.

(2) У случају контаминираности становништва, животиња и материјалних добара већих размјера РХБ, деконтаминација организује се и врши у сарадњи са специјализованим и ватрогасним организацијама.

Члан 81.

(1) Лична заштита обухвата мјере и поступке које сваки грађанин предузима ради личне заштите, која се остварује употребом средстава за личну РХБ заштиту.

(2) Колективна заштита становништва представља основ заштите у урбаној средини, привредним друштвима и другим правним лицима којом се обезбјеђује колективна заштита људи и материјалних добара од последица РХБ дјеловања.

Члан 82.

(1) Ради обезбјеђења услова за заштиту од последица употребе РХБ средстава, користе се одговарајућа средства за личну РХБ заштиту.

(2) Под средствима за личну РХБ заштиту у смислу става 1. овог члана подразумијевају се заштитна маска, заштитни огртач, заштитне рукавице и први завој.

(3) Средства за колективну заштиту обезбјеђују:

- а) општина, односно град за јавна склоништа,
- б) привредна друштва за своје раднике,
- в) власници и други корисници пословних простора за своје раднике и
- г) власници стамбених објеката и станова за своје потребе.

Члан 83.

Власници и корисници објеката који су намијењени за јавно водоснабдијевање, производњу, превоз и складиштење хране, лијекова и хране за животиње, јавну здравствену и социјалну службу, бригу о дјечи и њихово образовање обавезни су обезбједити средства заштите и примјењивати прописане мјере за РХБ заштиту.

6. Заштита и спасавање из рушевина, на води, под водом и од пожара

Члан 84.

(1) Ради заштите и спасавања становништва и материјалних добара из рушевина које могу настати усљед земљотреса, диверзија, ратних разарања, удеса, одрона, клизања тла и других несрећа организују се и спроводе одговарајуће активности и мјере заштите и спасавања које обухватају мјере, радње и поступке на извињању рушевина и проналажењу особа затрпаних у рушевинама, осигурање оштећених и помјерених дијелова конструкција зграда и објеката ради спречавања даљег рушења, спасавање затрпаних, односно њихово извлачење изван зоне рушења и предузимање мјера прве помоћи и друге мјере заштите којима се доприноси заштити и спасавању из рушевина.

(2) Заштита и спасавање из рушевина обавезно се планира и спроводи као превентивна мјера у поступку доношења грађевинско-техничких и других потребних мјера како би се смањило штетан утицај елементарне непогоде и друге несреће и омогућила ефикасна заштита и спасавање.

Члан 85.

Заштита и спасавање на води и под водом је мјера која садржи спровођење заштите и спасавања људи и материјалних добара на подручјима око ријека и језера, која могу бити угрожена поплавама, несрећама и опасностима изазваним оштећењем или рушењем високих брана, насипа или других водозаштитних објеката, те опасности од бујичних и подземних вода.

Члан 86.

(1) Заштита и спасавање од поплава и других несрећа на води и под водом обухвата планирање, изградњу нових, одржавање и ојачавање оштећених објеката за заштиту од поплава, осматрање и извиђање стања водостаја, узбуњивање, планирање и спровођење евакуације становништва и материјалних добара из угрожених подручја, планирање и обезбјеђење превозења и прелаза преко ријека и језера, одстраивање воде из поплавлених објеката, проналажење и извлачење настрадалих и утоплених, збрињавање угроженог становништва и санирање посљедица изазваних поплавама.

(2) Општим и оперативним планом за одбрану од поплава утврђује се праћење, организација и спровођење одбране од поплава која је у надлежности водопривредних органа, привредних друштава и других правних лица чија је дјелатност заштита од штетног дејства вода и управљање водама и водопривредним објектима.

(3) Надлежна организациона јединица цивилне заштите општине, односно града израђује план заштите и спасавања од поплава за подручје јединице локалне самоуправе.

(4) План из става 3. овог члана мора бити усклађен са Планом заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће у Републици.

Члан 87.

(1) Републички хидрометеоролошки завод и надлежни републички орган за водопривреду и јавна водопривредна предузећа, сходно извјештајима и прогнозама, обавјештавају оперативнo-комуникативни центар и надлежне штабове за ванредне ситуације о нивоима водостаја, проглашеној фази одбране, развоју ситуације и мјерама које се предузимају.

(2) Уколико је одбрамбена линија угрожена дуготрајним високим водостајем или дође до превазилажења критичног водостаја за који је одбрамбени систем димензионисан, начелник општине, односно градоначелник предузима мјере непосредне одбране од поплава и проглашава ванредну ситуацију.

(3) Надлежни штаб за ванредне ситуације може се укључити у активности заштите од поплава и прије проглашења ванредне ситуације, ако је на основу процијењеног ризика то потребно.

(4) У заштити и спасавању људи, материјалних добара и животне средине од поплава учествују органи и организације надлежни за водопривреду, надлежне службе, надлежне организационе јединице Министарства, јединице и тимови цивилне заштите, овлашћена и оспособљена правна лица и друге оспособљене организације, јединице и тимови које формирају удружења грађана и друге невладине организације, грађани и други субјекти чија је имовина угрожена поплавом.

(5) Одбрану од поплава на неуређеним водотоковима ван система редовне одбране водопривредних предузећа, планирају и спроводе органи јединице локалне самоуправе, надлежни орган и штабови за ванредне ситуације и правна и физичка лица чија је имовина угрожена од ових поплава.

(6) Годишњим планом одбране од поплава који доноси Влада утврђују се задаци, носиоци, јединствен и усклађен начин поступања у припреми и спровођењу активности заштите и спасавања у случају ванредне одбране од поплава на територији Републике.

Члан 88.

(1) Организација и спровођење заштите и спасавања од несрећа на неприступачним теренима обухвата спасавање на планинама, из снијезних лавина, јама, пећина и сличних мјеста.

(2) Надлежни орган организује спровођење заштите и спасавања од несрећа на неприступачним теренима.

(3) У заштити и спасавању од несрећа на неприступачним теренима, на захтјев надлежног органа, учествују Горска служба спасавања у Републици и јединице и тимови које формирају удружења грађана и друге невладине организације.

(4) У случају несрећа у којима је угрожен већи број људи или је неопходна додатна помоћ у људству и материјалним средствима, у акцију спасавања укључују се надлежне организационе јединице Министарства и овлашћена и оспособљена правна лица.

Члан 89.

(1) Заштита и спасавање од пожара обухвата припрему и спровођење превентивних мјера у свим срединама, објектима, мјестима и просторима гдје постоји могућност настанка пожара, организовање и припремање снага за гашење пожара, организацију осматрања и обавјештавања о појавама пожара, гашење и локализовање пожара, спасавање људи, материјалних и других добара из објеката и подручја угрожених пожаром.

(2) Надлежни органи и службе које се баве заштитом од пожара као својом основном дјелатношћу, а посебно професионалне и добровољне ватрогасне јединице, као и други облици ватрогасног организовања планирају, припремају и спроводе заштиту од пожара, те поступају у складу са овим законом, прописима заштите од пожара и наредбама надлежних штабова за ванредне ситуације.

Члан 90.

Влада, начелник општине, односно градоначелник доносе годишњи план активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од шумских и других пожара на отвореном простору.

7. Заштита од НУС и мина

Члан 91.

Послови деминирања и уклањања НУС и мина су послови од значаја за безбједност и заштиту живота и здравља људи и животне средине, а обухватају откривање, прикупљање, уклањање и уништавање НУС и мина, изузев:

а) неексплодираних диверзантско-терористичких направа које су предмет кривичног дјела или прекршаја и спадају у искључиву надлежност органа унутрашњих послова,

б) специфичних потреба Оружаних снага Босне и Херцеговине у поступку уклањања и уништавања употребљених НУС за вријеме и после обуче и вјежби њихових припадника, залиха којима је истекао рок употребе или су непоуздане, па их треба уништити и

в) уклањања шкарта у процесу производње наоружања и војне опреме привредних друштава која се баве тим послом.

Члан 92.

(1) Грађани, радници и одговорна лица у привредним друштвима и другим правним лицима дужни су о уоченим НУС и минама одмах обавијестити надлежну организациону јединицу јединице локалне самоуправе, надлежну организациону јединицу Министарства или оперативнo-комуникативни центар.

(2) По дојави о уоченом НУС и минама у насељеном или другом мјесту на коме су непосредно угрожени живот и здравље људи, надлежна организациона јединица Министарства је дужна обиљежити и обезбједити мјесто НУС и мине до доласка стручно-оперативног тима Управе цивилне заштите.

(3) Послове из члана 91. овог закона врши Управа цивилне заштите путем посебно организованих стручно-оперативних тимова на начин и под условима утврђеним прописима о деминирању у Босни и Херцеговини, Стандардима за уклањање мина и НУС у Босни и Херцеговини и стандардним оперативним процедурама Управе цивилне заштите.

(4) У извршавању послова из члана 91. овог закона органи јединице локалне самоуправе дужни су пружити подршку Управи цивилне заштите у складу са надлежношћима Управе цивилне заштите.

8. Прва медицинска помоћ

Члан 93.

(1) Прва медицинска помоћ је мјера заштите и спасавања која обухвата превентивну заштиту, оперативну заштиту која се састоји од пружања прве помоћи, стандардним и приручним средствима на лицу мјеста, медицинске мјере помоћи рањеним, повријеђеним и обољелим грађанима, санитарске мјере евакуације и транспорт до најближе здравствене установе.

(2) У пружању помоћи из става 1. овог члана учествују здравствене установе, јединице и тимови цивилне заштите и грађани у оквиру личне заштите.

Члан 94.

(1) Здравствене установе и општина, односно град дужне су за потребе становништва на свом подручју обезбиједити одговарајуће резерве крви и крвних компоненти.

(2) Резерве крви и крвних компоненти прикупљају се од добровољних давалаца крви, извођењем акција добровољног даривања крви које организују здравствене установе, Црвени крст Републике Српске, хуманитарне и друге организације и јединице цивилне заштите општине, односно града.

(3) Министар надлежан за послове здравља и социјалне заштите доноси пропис о чувању и коришћењу резерви крви и крвних компоненти.

9. Заштита и спасавање животиња и намирница животињског поријекла и асанација терена

Члан 95.

(1) Заштита и спасавање животиња и намирница животињског поријекла је мјера која се састоји у склањању и премјештању, спречавању и локализовању појава паразитских, заразних и узгојних болести, контроли животиња, сировина, производа и отпадака животињског поријекла, контроли исправности сточне хране и воде, указивању прве ветеринарске помоћи обољелој стоци, уклањању лешева животиња и другог отпада анималног поријекла и предузимању других одговарајућих мјера.

(2) Заштиту, спасавање и збрињавање угрожених, страдалих, обољелих и затрованих животиња, као и заштиту и спасавање намирница животињског поријекла од опасности и посљедица елементарне непогоде и друге несреће, организује, усклађује, а по потреби непосредно и спроводи надлежна организациона јединица цивилне заштите општине, односно града у сарадњи са штабом за ванредне ситуације општине, односно града.

(3) Привредна друштва, ветеринарске установе и организације и комунална предузећа су дужни ставити на располагање људство и средства, пружити стручну и другу помоћ, те учествовати у активностима из става 2. овог члана које организује надлежна организациона јединица цивилне заштите општине, односно града.

Члан 96.

(1) Асанација терена је мјера заштите и спасавања која се састоји од предузимања санитарно-хигијенских и санитарно-техничких мјера на терену, у насељу и објектима у циљу спречавања ширења заразе, епидемије и других штетних посљедица по становништво и материјална добра.

(2) Мјера из става 1. овог члана обухвата и уклањање, идентификацију и сахрањивање настрадалих, уклањање лешева угинулих животиња, дезинфекцију и дератизацију објеката и терена и уклањање отпадних и штетних материја које угрожавају здравље и живот становништва и околине.

(3) Асанацију терена организује и спроводи општина, односно град на своме подручју и предузима друге потребне активности и мјере за ублажавање и отклањање насталих посљедица.

(4) У отклањању посљедица и спровођењу активности и мјера асанације из ст. 1. и 2. овог члана дужни су учествовати привредна друштва, здравствене и ветеринарске установе и организације, комунална предузећа, ватрогасне службе, надлежна организациона јединица цивилне заштите општине, односно града и друге надлежне службе.

10. Заштита животне средине

Члан 97.

Надлежни орган за заштиту и спасавање предузима мјере заштите животне средине у случајевима када нису предузете одговарајуће превентивне и санационе мјере и када се процијени да постоји опасност значајног угрожавања животне средине и здравља становништва услед:

а) техничко-технолошких хаварија у индустрији, саобраћају и других несрећа и катастрофа чије посљедице могу угрозити околину, а нарочито природне ресурсе,

б) испуштање токсичних и штетних хемијских и других материја у околину из индустријских постројења, саобраћајних моторних возила и индивидуалних ложишта у домаћинствима у количинама које узрокују концентрације у води, ваздуху и земљи изнад максимално дозвољених вриједности,

в) одлагање комуналног, индустријско-технолошког и другог чврстог и течног отпада и

г) дјеловање временских непогода на околину (снијегне падавине, поплаве, суша, клизишта) и других елементарних непогода.

Члан 98.

(1) Привредна друштва и друга правна лица из области производње и промета хемијских, токсичних, експлозивних, радиоактивних и других опасних материја, те привредна друштва и друга правна лица која превозе, складиште или користе се тим средствима обавезна су планирати, организовати и спроводити активности и мјере заштите ради спречавања настајања опасности, спасавања у случају несреће, отклањања посљедица технолошке и еколошке несреће и заштите околине од неконтролисаног ширења опасних материја.

(2) Привредна друштва и друга правна лица из става 1. овог члана обавезна су организовати и оспособити стручне екипе и осигурати потребну опрему и средства за хитне интервенције у заштити и спасавању од опасности и посљедица од технолошке и еколошке несреће у оквиру своје дјелатности.

Члан 99.

(1) Привредно друштво и друго правно лице из члана 71. овог закона дужно је, узимајући у обзир дјелатност којом се бави, као и врсту и количину опасних материја и објекте које користи, да сачини и Министарству достави план заштите од удеса и да у складу са тим документом предузме мјере за спречавање удеса и смањење посљедица удеса за живот и здравље људи, материјална добра и животну средину.

(2) Постројења у привредном друштву, односно другом правном лицу из члана 71. овог закона израђују планове заштите од удеса, у складу са прописима из области заштите животне средине.

(3) Министар доноси пропис о врсти и количини опасних материја, објектима и другим критеријумима на основу којих се сачињава план заштите од удеса, као и пропис

о мјерама за спречавање удеса и смањење последица удеса за живот и здравље људи, материјална добра и животну средину.

Члан 100.

(1) Привредно друштво и друго правно лице из члана 71. овог закона, прије израде плана заштите од удеса, дужно је да Министарство обавијести о промјенама, и то:

а) о организационој промјени, новом постројењу или објекту - најкасније три мјесеца прије промјене, односно почетка рада,

б) о повећању количине опасних материја од мање до количине утврђене прописом из члана 99. став 3. овог закона и о промјени намјене објекта - најкасније 30 дана од дана повећања количине, односно настале промјене и

в) о престанку рада друштва, постројења или објекта, као и о модификацији постројења, промјени количине, природе и физичког облика опасних материја, промјени поступка у начину коришћења опасних материја или другој промјени која може утицати на могућност настанка удеса - најкасније 30 дана од настале промјене.

(2) Привредно друштво и друго правно лице из члана 71. овог закона дужно је да о трајном престанку или конзервацији постројења због дужег прекида рада одмах обавијести Министарство.

Члан 101.

(1) Уколико Министарство, на основу обавјештења и података прикупљених у складу са овим и другим законом, као и сопствене процјене ризика од активности привредних друштава и других правних лица, закључи да могу представљати непосредну опасност од удеса са утицајем на другу државу, Министарство ће обавијестити о опасности од удеса у што краћем року надлежни орган земље која може бити захваћена ефектима удеса када за то постоји обавеза на основу међународних уговора или споразума, начела реципроцитета или званичних политичких договора.

(2) Министарство, у складу са ставом 1. овог члана, даје надлежном органу друге земље из става 1. овог члана, на његов захтјев, и додатна обавјештења у вези са процијењеним прекограничним ефектима удеса, као и обавјештења о другим битним чињеницама.

(3) Ако Министарство закључи да су захтјеви надлежног органа друге земље неосновани, о томе обавјештава надлежни орган друге земље.

(4) О прикупљеним подацима од надлежних органа других земаља у вези са удесом са прекограничним ефектима Министарство обавјештава надлежне органе и службе Републике и јединица локалне самоуправе.

(5) Влада, на приједлог министра, доноси пропис о поступку обавјештавања и начину размјене података са другим земаљама које могу бити захваћене удесом са прекограничним ефектима.

11. Заштита и спасавање у рудницима

Члан 102.

Заштита и спасавање у рудницима је мјера заштите и спасавања људи и материјалних добара у случају рударских несрећа узрокованих експлозијом гасова или угљене прашине, јамских пожара и поплава, тровањем отровним гасовима, клизањем или обрушавањем земљишта на површинским или јамским коповима и других сличних несрећа која могу имати карактер природне несреће.

Члан 103.

(1) Заштита и спасавање у рудницима обухвата градњу, одржавање и коришћење рудника у складу са прописима, стандардима и нормативима из области рударства и надзор над њиховим спровођењем, уређење јама, површинских копова и других рударских објеката од значаја за заштиту од поплава, пожара, експлозија и тровања и досљедно спровођење свих прописа из области рударства, спасавање затрпаних и повријеђених радника, пружање прве меди-

цинске помоћи, рашчишћавање рушевина и асанацију јама, површинских копова и других објеката у којима је настала несрећа и друге мјере којима се може допринијети санирању последица изазваних овим несрећама.

(2) Заштиту и спасавање у рудницима спроводе: привредна друштва и инспекцијске службе из области рударства, грађевинарства, водопривреде и друга правна лица која врше планирање, изградњу и одржавање рудника, постројења и објеката у рударству; службе заштите и спасавања у рудницима; службе из области здравства, грађевинарства, ватрогасне, комуналне и друге службе заштите и спасавања; привредна друштва опремљена и оспособљена за ову врсту заштите и спасавања и специјализоване јединице заштите и спасавања.

12. Заштита биља и биљних производа

Члан 104.

(1) Заштита биља и биљних производа је мјера заштите и спасавања, којом се спроводи заштита и спасавање биља и биљних производа од РХБ контаминације и свих других облика загађивања.

(2) Под биљем и биљним производима у смислу става 1. овог члана подразумијевају се: поврће, воће, житарице, њековито, крмно, сточно и друге врсте биља и засада, шуме и шумске културе, биљне сировине, сјеме и готови производи од биља који се користе за исхрану и лијечење људи и стоке.

Члан 105.

(1) Заштита и спасавање биља и биљних производа обухвата: избор најоптималнијих сорти биља и правилан узгој; коришћење заштитних средстава у складу са стандардима и нормативима из области пољопривреде, индустријске производње хране и лијекова и сточарства; правилно сушење, силажу и складиштење сјеменског биља и готових производа; заштиту од пожара и друге мјере којима се обезбјеђује заштита биља и биљних производа од свих врста биљних болести и штеточина; сушење, конзервирање и прераду воћа и поврћа; убирање јестивог и њековитог биља, крмног, сточног и других врста биља и засада у случају опасности од елементарне непогоде и друге несреће.

(2) Заштиту биља и биљних производа организују и спроводе: општинске, односно градске службе надлежне за ове послове; привредна друштва из области пољопривреде и шумарства, пољопривредна газдинства; индивидуални пољопривредни произвођачи; друге стручне пољопривредне институције; узгајивачи биља; произвођачи хране и надлежни органи заштите и спасавања.

13. Опште обавезе

Члан 106.

(1) Јединице и тимови за заштиту и спасавање оснивају се у привредним друштвима и другим правним лицима чија је редовна дјелатност од непосредног значаја за заштиту и спасавање.

(2) Привредна друштва и друга правна лица из става 1. овог члана учествују у акцијама заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће по приједлогу штаба за ванредне ситуације општине, односно града или Републике и имају права, обавезе и одговорности у складу са законом, другим прописима и општим актима.

Члан 107.

(1) Јединице и тимови цивилне заштите у систему заштите и спасавања оснивају се, опремају и оспособљавају као оперативне снаге ради непосредног ангажовања на извршавању задатака заштите и спасавања.

(2) Јединице цивилне заштите оснивају се као јединице опште и специјализоване намјене.

(3) Јединице цивилне заштите опште намјене оснивају се према територијалном и производном принципу.

Члан 108.

Врсте, величина и број јединица и тимова цивилне заштите утврђују се на основу процјене угрожености људи и материјалних добара, које могу настати од елементарне непогоде и друге несреће и могућности којима располажу општина, односно град, привредна друштва и друга правна лица која оснивају те јединице и тимове.

Члан 109.

(1) Јединице цивилне заштите опште намјене се оснивају, опремају и обучавају за извршавање задатака заштите и спасавања, за чије извршење њихови припадници не морају имати посебна стручна знања нити користити сложенија техничка средства и опрему.

(2) О оснивању јединица цивилне заштите опште намјене у органима управе одлучује руководилац који руководи органом, а у привредном друштву и другом правном лицу орган одређен њиховим општим актом.

(3) О оснивању општинских, односно градских јединица цивилне заштите одлучује начелник општине, односно градоначелник.

Члан 110.

(1) Специјализоване јединице цивилне заштите оснива општина, односно град у складу са сопственим процјенама и потребама.

(2) Специјализоване јединице цивилне заштите се припремају, опремају и обучавају ради извршавања сложених задатака заштите и спасавања, а припадници тих јединица морају имати одговарајуће стручно знање и користити одговарајућа техничка средства и опрему при вршењу задатих послова.

Члан 111.

(1) О оснивању специјализованих јединица цивилне заштите у општини, односно граду одлучује начелник општине, односно градоначелник, на приједлог штаба за ванредне ситуације општине, односно града.

(2) Специјализоване јединице цивилне заштите могу се оснивати за:

- а) заштиту од пожара,
- б) заштиту од поплава и несрећа на води и под водом,
- в) заштиту и спасавање на неприступачним теренима,
- г) прву медицинску помоћ,
- д) заштиту и спасавање од НУС и мина,
- ђ) РХБ заштиту,
- е) заштиту и спасавање из рушевина и
- ж) асанацију терена.

(3) Према властитим процјенама, могу се оснивати и друге специјализоване јединице цивилне заштите.

Члан 112.

(1) Влада, на приједлог Министарства, оснива специјализоване јединице заштите и спасавања у Републици, које обављају сложене задатке заштите и спасавања на цијелој територији Републике у случају да нису довољне постојеће јединице и друге снаге за заштиту и спасавање општине, односно града.

(2) Према указаној потреби, на захтјев надлежних органа, снаге из става 1. овог члана могу се ангажовати за пружање помоћи Федерацији Босне и Херцеговине, сусједним и другим државама, а у складу са конвенцијама и посебним споразумима о сарадњи на заштити и спасавању од елементарне непогоде и друге несреће.

(3) Командире јединица заштите и спасавања које се оснивају на нивоу Републике именује и разрјешава министар, а на нивоу општине, односно града именује и разрјешава начелник општине, односно градоначелник.

14. Руковођење у систему заштите и спасавања

Члан 113.

(1) Руковођење у систему заштите и спасавања, у складу са плановима заштите и спасавања, обухвата одлучивање о питањима која се односе на:

а) предузимање конкретних мјера, поступака, задатака и активности из области заштите и спасавања и

б) организовање и координацију акција заштите и спасавања.

(2) Руковођење из става 1. овог члана врши се на основу претходно процијењене ситуације на одређеном подручју.

(3) У погледу вођења координације и усмјеравања акција заштите и спасавања штабови за ванредне ситуације општине, односно града су подређени Републичком штабу за ванредне ситуације.

Члан 114.

Руковођење у систему заштите и спасавања врше:

а) у Републици, граду, односно општини - штаб за ванредне ситуације, у оквиру својих овлашћења утврђених овим законом,

б) у републичком органу управе и другом органу - руководилац који руководи органом у оквиру својих овлашћења утврђених овим законом и

в) у привредном друштву и другом правном лицу - директор или орган одређен општим актом привредног друштва у оквиру својих овлашћења утврђених овим законом.

Члан 115.

У руковођењу акцијама заштите и спасавања, сагласно плановима заштите и спасавања, органи из члана 114. овог закона овлашћени су да:

а) одлучују о упућивању снага и средстава заштите и спасавања на подручја и мјеста гдје треба да се врши заштита и спасавање угрожених и пострадалих људи и материјалних добара,

б) наређују мјере заштите и спасавања које треба да се спроводе,

в) усмјеравају, координирају и руководе акцијама заштите и спасавања свих учесника ангажованих на заштити и спасавању и

г) рјешавају сва питања која се појаве у току спровођења активности на заштити и спасавању и ангажовања снага и средстава заштите и спасавања.

Члан 116.

Јединице и тимови цивилне заштите које оснива општина, односно град ангажују се на задацима заштите и спасавања на подручју општине, односно града које су их основале, с тим што се јединице и тимови цивилне заштите који су основани у општини, односно граду могу ангажовати и на подручју друге општине, односно града, о чему одлучује Републички штаб за ванредне ситуације у складу са планом употребе јединица и тимова за заштиту и спасавање.

Члан 117.

(1) У ситуацији када елементарна непогода и друга несрећа захвати више општине, односно градова, начелник Републичког штаба за ванредне ситуације може, ради успјешног руковођења акцијама заштите и спасавања, формирати координациони тим.

(2) Координациони тим из става 1. овог члана чине представници министарства, општине, односно града, привредних друштава и других правних лица која обављају дјелатности од значаја за заштиту и спасавање.

(3) Координациони тим из става 1. овог члана врши координацију активности заштите и спасавања на подручју за које се формира и предлаже начелнику Републичког штаба за ванредне ситуације предузимање потребних мјера.

Члан 118.

(1) Влада и општина, односно град могу са физичким лицима, организацијама, службама и удружењима грађана, привредним друштвима и другим правним лицима која посједују посебна и специјалистичка знања, способности или материјално-техничка средства и опрему од значаја за заштиту и спасавање, закључити уговор о ангажовању на спровођењу мјера и задатака заштите и спасавања.

(2) Ангажовање физичких и правних лица на начин прописан у ставу 1. овог члана не може имати штетне последице и промјене у вези са радно-правним статусом.

15. Осматрање, обавјештавање и узбуњивање

Члан 119.

(1) Основни задатак система осматрања, обавјештавања и узбуњивања је откривање, праћење и прикупљање података о свим врстама опасности које могу угрозити људе, животну средину, материјална и културна добра.

(2) Имаоци телекомуникационих система и средстава дужни су да оперативном-комуникативном центру омогуће приоритетно коришћење веза у ванредним ситуацијама.

(3) Субјекти система осматрања, обавјештавања и узбуњивања су: оперативном-комуникативни центар; републички органи управе; надлежне организационе јединице Министарства; привредна друштва и друга правна лица која се у оквиру своје редовне дјелатности баве осматрањем, евидентирањем, анализом и прогнозирањем одређених појава и стања у хидрометеорологији, сеизмологији, заштити од пожара, водопривреди, хемијској и радиолошкој заштити, здравству, пољопривреди, електропривреди, саобраћају и другим областима.

(4) Субјекти из става 3. овог члана који оперативном прикупљају податке, укључујући и податке из међународне размјене, дужни су да обавјештавају оперативном-комуникативни центар о опасностима из ваздушног простора, стању времена, климе и вода и да достављају анализе, прогнозе и упозорења о хидрометеоролошким и геолошким појавама, елементарним непогодама, техничко-технолошким и другим несрећама, као и о садржају опасних материја у ваздуху, земљишту и водама изнад дозвољених вриједности и све друге прикупљене податке о појавама које могу угрозити људе, материјална средства и животну средину.

(5) Субјекти из става 3. овог члана који врше аутоматско прикупљање података дужни су да обезбиједи њихово аутоматско просљеђивање оперативном-комуникативном центру.

Члан 120.

(1) У циљу откривања и праћења опасности од елементарне непогоде и друге несреће, обавјештавања и узбуњивања, Управа цивилне заштите организује јединствен систем осматрања, обавјештавања и узбуњивања.

(2) Основни задаци система из става 1. овог члана су:

а) пријем, прикупљање, обрада и пренос података од значаја за заштиту и спасавање и обављање других задатака у оквиру заштите и спасавања,

б) обавјештавање и упозоравање грађана на непосредну опасност и давање инструкција за личну, узајамну и колективну заштиту и

в) обавјештавање и активирање снага и других субјеката који спроводе заштиту и спасавање и пренос одлука надлежних органа за спровођење заштите и спасавања.

Члан 121.

(1) Систем осматрања, обавјештавања и узбуњивања обухвата:

- а) мрежу осматрања,
- б) оперативном-комуникативне центре и
- в) узбуњивање.

(2) До увођења јединственог европског броја за хитне ситуације 112 (у даљем тексту: број за хитне ситуације) у Републици се користи кратки број 121.

(3) Влада доноси пропис о организацији и начину функционисања система осматрања, обавјештавања и узбуњивања.

Члан 122.

(1) Мрежа осматрања заснива се на:

а) информацијама и подацима добијеним од грађана и организација,

б) информацијама и подацима добијеним од надлежне организационе јединице цивилне заштите општине, односно града, ватрогасаца, горских спасилаца, спелеолога, ронилаца, шумара, ловача, удружења грађана, привредних друштава и других правних лица регистрованих за обављање послова у области електроенергетских система, хидросистема, грађевинарства, водопривреде, пољопривреде, шумарства, индустрије, саобраћаја, одржавања путева и комуналних дјелатности, здравства и ветеринарства, железнице, ауто-мото клубова и других служби које у оквиру своје дјелатности уоче настанак или опасност од настанка елементарне непогоде и друге несреће,

в) информацијама и подацима добијеним од служби праћења и осматрања које су успостављене у сврху праћења метеоролошких, хидролошких, сеизмолошких, радиолошких, еколошких и других услова,

г) информацијама и подацима добијеним од органа за контролу ваздушног простора и

д) међународној размјени информација и података.

(2) Субјекти из става 1. овог члана обавезни су без накнаде доставити информације и податке од значаја за заштиту и спасавање оперативном-комуникативном центру у најкраћем могућем року.

Члан 123.

У циљу формирања базе података и омогућавања благовременог превентивног и оперативног дјеловања, Управа цивилне заштите прикупља, обрађује и саопштава податке о:

а) природним и другим појавама које се односе на заштиту и спасавање,

б) изворима природне и друге опасности,

в) елементарној непогоди и другој несрећи и насталој штети,

г) снагама и средствима за заштиту и спасавање,

д) интервенцијама снага за заштиту и спасавање,

ђ) трошковима заштите и спасавања и

е) другим елементима од значаја за заштиту и спасавање.

Члан 124.

(1) Употреба електронских средстава комуникације у сврху чувања и преноса података у оквиру система осматрања, обавјештавања и узбуњивања има приоритет над употребом свих других средстава комуникације.

(2) У сврху управљања и спровођења задатака и мјера заштите и спасавања надлежно министарство успоставља јединствен аутономни електронски информационо-комуникациони систем.

Члан 125.

(1) У сврху спровођења задатака осматрања, обавјештавања и узбуњивања оснивају се:

а) републички оперативном-комуникативни центар,

б) подручни оперативном-комуникативни центри и

в) оперативном-комуникативни центри општине, односно града.

(2) Републички оперативно-комуникативни центар и подручни оперативно-комуникативни центри оснивају се у оквиру Управе цивилне заштите, а оперативно-комуникативни центар општине, односно града у оквиру штаба за ванредне ситуације општине, односно града.

(3) Оперативно-комуникативни центар општине, односно града обавезно се активира у случају елементарне непогоде и друге несреће, с тим да двије или више сусједних општина, односно градова могу основати заједнички оперативно-комуникативни центар, о чему споразумно одлучују начелници општина и градоначелници.

(4) Одлуку о активирању оперативно-комуникативног центра општине, односно града доноси начелник општине, односно градоначелник.

(5) Општина, односно град може, у складу са могућностима, основати оперативно-комуникативни центар који ради непрекидно.

(6) Начелник општине, односно градоначелник дужан је обезбиједити непрекидно обавјештавање грађана и везу са Управом цивилне заштите кад надлежни орган нареди приправност и прогласи стање елементарне непогоде и друге несреће.

(7) Оперативно-комуникативни центри из става 2. овог члана увезују се међусобно и са другим оперативно-комуникативним центрима у Републици, а Републички оперативно-комуникативни центар преузима и обрађује добијене податке из окружења и шире.

Члан 126.

(1) Републички оперативно-комуникативни центар и подручни оперативно-комуникативни центри раде непрекидно.

(2) Оперативно-комуникативни центар позиве прима на број за хитне ситуације 121, обрађује их и просљеђује професионалним, хитним и другим службама за заштиту и спасавање.

(3) Оперативно-комуникативни центар пружа информациону и комуникациону подршку управљању и спровођењу активности заштите и спасавања, у складу са планом заштите и спасавања.

(4) Оперативно-комуникативни центар обавјештава о несрећама и надлежне инспекцијске службе, у зависности од врсте елементарне непогоде и друге несреће.

(5) Јавна предузећа и друга привредна друштва за телекомуникације на територији Републике дужна су корисницима јавне телефонске мреже у Републици обезбиједити бесплатно позивање броја за хитне ситуације из става 2. овог члана.

(6) Медији су дужни, без одлагања и бесплатно, објавити хитна саопштења о опасностима од елементарне непогоде и друге несреће, као и захтјеве, апеле, прогласе, објашњења и упутства у случају упозорења које им достави надлежна организациона јединица цивилне заштите општине, односно града или други надлежни орган.

(7) Објављивање апела, обавјештења и других хитних порука има приоритет у медијима.

Члан 127.

(1) У случају појаве опасности или настанка одређене елементарне непогоде и друге несреће која може угрозити живот и здравље људи, материјална добра и животну средину спроводи се обавјештавање и узбуњивање становништва с циљем да се благовремено предузму мјере и задаци заштите и спасавања.

(2) Узбуњивање се спроводи у складу са јединственим знаковима за узбуњивање.

(3) Знакови за узбуњивање постављају се на видним мјестима у зградама и другим објектима у којима људи станују, бораве или раде.

(4) Одлуку о активирању система за узбуњивање у случају опасности од елементарне непогоде и друге несреће доноси начелник општине, односно градоначелник.

(5) Оперативно-комуникативни центар који даје знак опасности дужан је, путем електронских медија, непосредно након давања знака, упознати грађане и органе власти о разлозима давања знака опасности.

(6) Пропис о узбуњивању и поступању грађана у случају опасности доноси министар.

Члан 128.

(1) Узбуњивање се организује као јединствен систем на нивоу Републике, општине, односно града.

(2) Општина, односно град обезбјеђује техничка и друга средства за потребе узбуњивања и врши њихово текуће и инвестиционо одржавање.

Члан 129.

(1) Привредно друштво и друго правно лице чија дјелатност може угрозити живот и здравље људи и животну средину дужно је о потенцијалној или насталој несрећи благовремено обавјестити надлежне органе.

(2) Привредно друштво и друго правно лице из става 1. овог члана обезбјеђује техничка и друга средства за потребе узбуњивања и врши њихово текуће и инвестиционо одржавање.

Члан 130.

(1) Власници пословних, стамбених и других објеката дужни су бесплатно уступити дио простора за инсталирање уређаја и средстава за потребе оперативно-комуникативног центра уколико надлежни орган то не може ријешити на други начин.

(2) Рјешење о инсталирању уређаја и средстава из става 1. овог члана доноси надлежна организациона јединица цивилне заштите општине, односно града, на приједлог штаба за ванредне ситуације општине, односно града.

Члан 131.

(1) Овлашћена и оспособљена правна лица врше заштиту и спасавање грађана, материјалних и других добара у случају опасности и несрећа изазваних елементарном непогодом и другом несрећом, у складу са својом дјелатношћу и задацима које им нареду надлежни штабови за ванредне ситуације јединица локалне самоуправе и Републике.

(2) Овлашћена и оспособљена правна лица дужна су да прилагоде своје капацитете и организацију за извршавање задатака заштите и спасавања.

(3) Влада, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе привредним друштвима и другим правним лицима из става 1. овог члана уговором обезбјеђује накнаду стварних трошкова за спровођење припрема и ангажовање у извршавању мјера и задатака заштите и спасавања.

Члан 132.

(1) У складу са овим законом, обвезнике заштите и спасавања на њихове дужности распоређује надлежна организациона јединица цивилне заштите општине, односно града у сарадњи са штабом за ванредне ситуације општине, односно града.

(2) Надлежна организациона јединица цивилне заштите општине, односно града у сарадњи са штабом за ванредне ситуације општине, односно града дужна је, на захтев Министарства, извршити распоређивање обвезника заштите и спасавања у специјализоване јединице цивилне заштите.

(3) Јавне установе, републички органи управе, привредна друштва и друга правна лица дужни су, на захтев надлежног органа општине, односно града и Министарства, доставити личне податке о лицима из своје евиденције.

16. Средства и опрема заштите и спасавања

Члан 133.

(1) Штабови за ванредне ситуације, јединице и тимови цивилне заштите и повјереници заштите и спасавања опре-

мају се одговарајућом опремом и материјално-техничким средствима која су неопходна за њихову личну заштиту и за извршавање задатака.

(2) Врсту и количину средстава и опреме из става 1. овог члана обезбјеђују Влада, општина, односно град, привредно друштво и друго правно лице, у складу са бројем формираних штабова за ванредне ситуације, бројем јединица и тимова цивилне заштите и бројем повјереника заштите и спасавања.

(3) Пропис о врсти и количини опреме и материјално-техничким средствима које користе штабови за ванредне ситуације, јединице и тимови цивилне заштите и повјереници заштите и спасавања доноси министар.

Члан 134.

(1) Приликом извршавања задатака заштите и спасавања, припадници штабова за ванредне ситуације, јединица и тимова цивилне заштите и повјереници заштите и спасавања носе одјећу заштите и спасавања на којој је на видном мјесту истакнут знак заштите и спасавања, који је истовјестан међународном знаку цивилне заштите и идентификациони документ припадника заштите и спасавања.

(2) Министар доноси Упутство о одјећи и ознакама припадника јединица и тимова цивилне заштите у систему заштите и спасавања, Правилник о начину употребе знака заштите и спасавања у ванредним ситуацијама и Правилник о изгледу, садржају и употреби идентификационог документа за припаднике јединица и тимова цивилне заштите у систему заштите и спасавања.

Члан 135.

(1) Средства и опрема из чл. 133. и 134. овог закона обезбјеђују се:

- а) набавком нових средстава и опреме,
- б) од привредних друштава и других правних лица, а која их иначе користе у обављању редовне дјелатности и
- в) изузимањем материјалних средстава у складу са чланом 25. став 2. овог закона.

(2) Грађани, јавне установе, републички органи управе и други органи, привредна друштва и друга правна лица, односно корисници и власници материјално-техничких средстава дужни су, на захтјев надлежне организационе јединице цивилне заштите општине, односно града, доставити попис материјално-техничких средстава и опреме у свом власништву.

17. Обука и оспособљавање за заштиту и спасавање

Члан 136.

(1) Ради стицања потребних знања из области личне, узајамне и колективне заштите, грађани се обучавају и оспособљавају за заштиту и спасавање.

(2) Обучавање се врши у оквиру основног и средњег образовања ради стицања знања о опасностима од елементарне непогоде и друге несреће и заштити од њих, у складу са посебним законом и одговарајућим програмом.

(3) Пропис о обучавању из става 2. овог члана доноси министар надлежан за послове просвјете и културе у сарадњи са министром.

(4) Припадници штабова за ванредне ситуације, јединица и тимова цивилне заштите, као и повјереници заштите и спасавања дужни су да се обучавају и оспособљавају за извршавање задатака заштите и спасавања.

(5) Поред обавеза из става 2. овог члана, команданти, начелници и чланови штабова за ванредне ситуације, команданти јединица, руководиоци служби и руковооци специјалним материјалним средствима дужни су да се обучавају на специјалистичким курсевима који се организују према потреби.

(6) Наставни план и програм за обучавање и оспособљавање руководиоца и припадника штабова за ванредне ситуације, јединица и тимова цивилне заштите из ст. 4. и 5. овог члана доноси министар.

(7) Министарство организује обуку за припаднике заштите и спасавања.

Члан 137.

(1) Обучавање и оспособљавање штабова за ванредне ситуације, јединица и тимова цивилне заштите и повјереника заштите и спасавања у општини, односно граду, као и грађана за личну и узајамну заштиту обавља надлежна организациона јединица цивилне заштите општине, односно града у сарадњи са штабом за ванредне ситуације општине, односно града.

(2) Припадници заштите и спасавања из члана 136. овог закона позивају се на обуку писменим позивом, који се уручује 15 дана прије почетка обуке.

Члан 138.

Након процјене да постоји опасност од елементарне непогоде и друге несреће, надлежни штабови за ванредне ситуације и други органи за заштиту и спасавање обавезни су предузети одговарајуће мјере приправности утврђене планом заштите.

Члан 139.

Грађани, припадници штабова за ванредне ситуације, јединица и других облика организовања заштите и спасавања, радници, привредна друштва, хуманитарне и друге организације и други носиоци заштите и спасавања дужни су, у складу са условима прописаним законом и без посебног позива, предузимати потребне мјере заштите спасавања и о предузетим мјерама одмах обавијестити службу за осматрање, обавјештавање и узбуњивање, односно надлежну организациону јединицу Министарства.

18. Мобилизација

Члан 140.

(1) Мобилизација обухвата поступке, задатке и активности које, по наређењу начелника општине, односно градоначелника, спроводе штабови за ванредне ситуације, јединице и тимови цивилне заштите и повјереници заштите и спасавања, руководиоци одређених привредних друштава и других правних лица, у складу са својим плановима, којима се осигурава организовано активирање и употреба снага заштите и спасавања.

(2) Мобилизација започиње од момента наређења мобилизације, а завршава се у времену одређеном планом мобилизације.

Члан 141.

Ангажовање грађана, штабова за ванредне ситуације, јединица и тимова цивилне заштите и повјереника заштите и спасавања и других органа и организација у спровођењу задатака заштите и спасавања, обавља се сљедећим редослиједом:

а) ако је елементарна непогода и друга несрећа захватила привредно друштво или друго правно лице, у заштиту и спасавање укључују се радници и одговарајуће службе заштите и спасавања, ватрогасци, јединице цивилне заштите и други облици заштите и спасавања, а према потреби, помоћ су дужни пружити привредна друштва и службе које се баве заштитом и спасавањем,

б) ако је елементарна непогода и друга несрећа захватила насеље или више насеља, општину, односно град или шире подручје, у заштиту и спасавање се укључују привредна друштва и надлежни органи за заштиту и спасавање, ватрогасне јединице, јединице цивилне заштите, остале јединице и други облици организовања заштите и спасавања, те одговарајуће хуманитарне и друге организације и грађани и

в) ако је елементарна непогода и друга несрећа захватила подручје више општина, у заштиту и спасавање се укључују сва привредна друштва, установе и организације чија је дјелатност заштита и спасавање, штабови за ванредне ситуације, јединице и тимови цивилне заштите и други облици организовања заштите спасавања, хуманитарне и друге организације и грађани.

Члан 142.

(1) Власници и корисници некретнина дужни су омогућити да се на њиховим некретнинама спроводе радови неопходни за заштиту и спасавање од елементарне непогоде и друге несреће и опасности које нареди надлежна организациона јединица цивилне заштите општине, односно града, кад то захтијевају потребе заштите и спасавања.

(2) Власници и корисници опреме, односно материјално-техничких средстава дужни су ту опрему и средства, заједно са потребним људством, ставити на располагање надлежној организационој јединици цивилне заштите општине, односно града.

(3) Имаоци залиха хране, медицинске опреме и лијекова, одјеће, обуће, грађевинског и другог материјала неопходног за заштиту и спасавање дужни су средства и материјал ставити на располагање надлежној организационој јединици цивилне заштите општине, односно града.

VIII - ПЛАНИРАЊЕ СИСТЕМА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА

Члан 143.

У циљу изградње система заштите и спасавања у Републици, доносе се програми и планови у складу са Програмом заштите и спасавања у Републици, Програмом за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће у Републици, Процјеном угрожености од елементарне непогоде и друге несреће у Републици и Планом заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће.

Члан 144.

(1) Програмом заштите и спасавања у Републици одређују се циљеви и политика заштите и спасавања у Републици за период од најмање пет година.

(2) Републички програм из става 1. овог члана обавезно садржи:

- а) елементе за процјену угрожености,
- б) стање организовања и спровођења заштите од елементарне непогоде и друге несреће,
- в) утврђени степен заштите од поједине елементарне непогоде и друге несреће,
- г) основне циљеве, задатке и начин остваривања заштите и спасавања,
- д) дефинисање превентивних мјера,
- ђ) смјернице за организовање снага и средстава заштите и спасавања,
- е) смјернице за израду програма обучавања и оспособљавања структура заштите и спасавања становништва и
- ж) анализу очекиваних трошкова и резултата.

(3) Програмом за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће у Републици дефинишу се и одређују механизми координације и смјернице за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће и опасности од несрећа, заштита, поступање и санација посљедица.

(4) Програмом из става 3. овог члана обезбјеђује се успостављање институционалних, организационих и персоналних услова за спровођење заштите у ванредним ситуацијама, оспособљавање ватрогасних јединица, развијање способности за поступање на ефикасан начин у случајевима елементарне непогоде и друге несреће, оспособљавање грађана за дјеловање у ванредним ситуацијама, ефикасно управљање, јачање капацитета, промоција одговарајућих програмских политика, размјена информација и ефикасна координација механизма система заштите и спасавања кроз стратешке области које су усклађене са Хјого оквиром за дјеловање.

Члан 145.

Стратешке области из члана 144. став 4. овог закона су:

- а) област смањења ризика од катастрофа као приоритет на републичком и локалном нивоу,

- б) идентификација, процјена и праћење ризика од елементарне непогоде и друге несреће и унапређење система благовременог обавјештавања,

- в) коришћење знања, иновација и образовања за изградњу свијести о отпорности на свим нивоима,

- г) смањење постојећег ризика за настанак елементарне непогоде и друге несреће и

- д) јачање спремности за ефикасно поступање у случају елементарне непогоде и друге несреће и ванредних ситуација на свим нивоима.

Члан 146.

Програм за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће у Републици, на приједлог Министарства, доноси Влада за период од најмање десет година.

Члан 147.

Задаци заштите и спасавања Републике разрађују се у Плану заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће у Републици, који садржи:

- а) процјену угрожености од елементарне непогоде и друге несреће,
- б) планирање превентивног дјеловања,
- в) планирање приправности,
- г) планирање мобилизације и
- д) планирање хитног поступања.

Члан 148.

(1) Општина, односно град доносе своје програме и планове из области заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће.

(2) Програми и планови из става 1. овог члана морају бити усаглашени са Републичким планом из члана 147. овог закона и Програмом заштите и спасавања у Републици.

Члан 149.

(1) Процјену угрожености Републике од елементарне непогоде и друге несреће израђује Министарство у сарадњи са другим министарствима.

(2) Процјену угрожености општине, односно града израђује надлежна организациона јединица цивилне заштите општине, односно града у сарадњи са штабом за ванредне ситуације општине, односно града.

(3) Методологију за израду докумената из члана 147. овог закона на приједлог Министарства доноси Влада.

Члан 150.

Плановима заштите и спасавања обезбјеђује се организовано и усклађено дјеловање за спречавање несрећа, односно смањење посљедица и обезбјеђење основних услова за живот у случају елементарне непогоде и друге несреће.

Члан 151.

Планови заштите и спасавања усклађују се и допуњују сходно новим сазнањима и искуствима стеченим приликом дјеловања у случају елементарне непогоде и друге несреће.

Члан 152.

У циљу унапређења организовања и спровођења задатака из система заштите и спасавања, Република, општина, односно град у буџету обезбјеђује средства за финансирање истраживачких и развојних пројеката у овој области.

IX - ФИНАНСИРАЊЕ ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА

Члан 153.

(1) Систем заштите и спасавања финансира се из:

- а) буџета Републике, општине, односно града,
- б) прилога, донација, поклона и међународне помоћи и

в) других извора у складу са законом.

(2) Општина, односно град у буџету планира и издваја 2% посебних средстава, од којих 50% користи за предузимање превентивних активности, а 50% за опремање и обуку структура заштите и спасавања и о издвојеним и утрошеним средствима информисе Министарство.

Члан 154.

Република финансира:

а) организовање, опремање и рад Управе цивилне заштите,

б) припремање, опремање, обуку и рад Републичког штаба за ванредне ситуације и специјализоване јединице заштите и спасавања у Републици и трошкове учешћа у спровођењу мјера заштите и спасавања,

в) пружање материјалне помоћи снагама из члана 8. овог закона у спровођењу мјера заштите и спасавања, набавке специјалне опреме путем Министарства у складу са могућностима и одлуком надлежног органа Републике, као и обуке њених чланова за употребу опреме,

г) пружање материјалне помоћи ради уклањања последица елементарне непогоде и друге несреће, спречавања настајања даљих штета и осигурања основних услова за живот на угроженом подручју у складу са могућностима и одлуком надлежног органа Републике и

д) друге потребе заштите и спасавања у складу са овим законом и другим прописима.

Члан 155.

Општина, односно град финансира:

а) припремање, опремање, обуку и рад штабова за ванредне ситуације, јединица и тимова цивилне заштите и повјереника заштите и спасавања општина, односно града и њихове трошкове учешћа у спровођењу мјера заштите и спасавања,

б) прилагођавање и одржавање склоништа и других заштитних објеката,

в) обуку становништва у области заштите и спасавања,

г) санирање дијела штета насталих од елементарне непогоде и друге несреће у складу са материјалним могућностима и одлуком надлежног органа општине, односно града и

д) друге потребе заштите и спасавања у складу са овим законом и другим прописима.

Члан 156.

Грађани, привредна друштва и друга правна лица чија су материјална средства узета ради збрињавања настрадалог и угроженог становништва имају право на накнаду у износу који се одређује према мјесним дневним тржишним цијенама у малопродаји на дан када су предата.

Члан 157.

Накнада из члана 156. овог закона исплаћује се на терет општине, односно града или Републике, зависно од тога чији је орган наредио ангажовање и изузимање материјалних средстава у извршавању задатака заштите и спасавања.

Члан 158.

(1) Физичко или правно лице које је намјерно или због непажње проузроковало опасности због којих су настали трошкови, односно проузроковало несрећу дужно је надокнадити трошкове:

- а) заштитних и спасилачких интервенција,
- б) санације и довођења у првобитно стање и
- в) штете физичким и правним лицима.

(2) Ако је више лица из става 1. овог члана проузроковало трошкове и не може се утврдити њихов појединачни удјело, настале трошкове надокнађују сви починиоци солидарно.

Х - НАДЗОР, НАГРАДЕ, ПРИЗНАЊА И МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Члан 159.

(1) Министарство врши надзор над примјеном овог закона.

(2) Управа цивилне заштите, у оквиру своје надлежности, врши послове инспекцијског надзора организовања и функционисања система заштите и спасавања.

Члан 160.

(1) За нарочите успјехе у организовању и спровођењу мјера заштите и спасавања, привредним друштвима и другим правним лицима, надлежној организационој јединици цивилне заштите општине, односно града, другим службама и републичким органима управе и другим органима, штабовима за ванредне ситуације, јединицама и тимовима цивилне заштите и повјереницима заштите и спасавања и појединцима могу се додјеливати признања и награде.

(2) Пропис о признањима и наградама за остварене резултате заштите и спасавања доноси министар.

Члан 161.

Међународна сарадња у области заштите и спасавања остварује се:

а) реализацијом закључених међународних уговора,

б) чланством и учешћем у раду у међународним организацијама,

в) међусобним обавјештавањем и размјеном информација са другим државама о опасностима и последицама катастрофа и о средствима за смањење ризика од катастрофа,

г) пружањем, прихватањем и тражењем помоћи у заштити и спасавању људи и материјалних добара и

д) усклађивањем дјеловања снага за заштиту и спасавање субјеката других држава на територији Републике.

Члан 162.

Министарство припрема и организује семинаре, курсеве, вјежбе и друге облике обучавања из области заштите и спасавања и учествује на међународним конференцијама у циљу ефикаснијег функционисања система заштите и спасавања.

XI - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 163.

(1) Новчаном казном у износу од 2.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво или правно лице:

а) ако не испуњава обавезе прописане чланом 33. став 2. овог закона,

б) ако не набави или не држи у исправном стању потребна средства и опрему за заштиту и спасавање, или надлежној организационој јединици цивилне заштите општине, односно града не доставе податке о објектима, њиховим корисницима и стању средстава и опреме (члан 61. став 1),

в) ако користи јавно склониште супротно уговору о закупу (члан 67. став 2),

г) ако не одржава склониште (члан 68. став 1),

д) ако не прими на привремени смјештај грађане и материјална добра са угрожених подручја (члан 77. став 2),

ђ) ако не обавијести надлежни орган о откривању НУС-а (члан 92. став 1),

е) ако не осигура одговарајуће резерве крви и крвних компоненти (члан 94. став 1),

ж) ако не достави податке оперативном-комуникативном центру (члан 122. став 2),

з) ако не омогући оперативном-комуникативном центру приоритетно коришћење веза (члан 124),

и) ако не обезбиједи бесплатно позивање броја за хитне ситуације (члан 126. став 5),

ј) ако одмах не објави хитна саопштења, захтјеве, апеле, прогласе, објашњења и упутства (члан 126. став 6),

к) ако не обезбиједи благовремено обавјештавање и, по потреби, узбуњивање грађана и ако не обезбиједи техничка и друга средства за потребе узбуњивања и не врши текуће и инвестиционо одржавање тих средстава (члан 129) и

л) ако не уступи дио простора за инсталирање уређаја и средстава за потребе оперативно-комуникативног центра (члан 130).

(2) Новчаном казном од 500 КМ до 2.000 КМ за прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице привредног друштва и другог правног лица.

Члан 164.

Новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво и друго правно лице:

а) ако не учествује у припреми и спровођењу заштите и спасавања и не остварује координацију и сарадњу са надлежним органима и службама, односно штабовима за ванредне ситуације или у својим програмима рада не утврди задатке и организацију дјеловања у заштити и спасавању (члан 23),

б) ако не да податке и обавјештења из својих истраживања која су од значаја за заштиту и спасавање (члан 27),

в) ако свој план заштите и спасавања не усклади са планом општине, односно града (члан 60. став 2) и

г) ако надлежном органу не да податке о објектима и корисницима и стању средстава и опреме за заштиту и спасавање (члан 61. став 1).

Члан 165.

Новчаном казном у износу од 100 КМ до 1.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице:

а) ако се не одазове позиву надлежног органа заштите и спасавања за учешће у заштити и спасавању (чл. 28. и 34),

б) ако не испуни обавезу давања на коришћење возила, машина, опреме и других материјалних средстава за потребе заштите и спасавања (члан 33. став 1. и члан 34),

в) ако не држи у исправном стању потребна средства и опрему за личну, узајамну и колективну заштиту (члан 58. став 2),

г) ако не прими на привремени смјештај грађане и материјална добра (члан 77. став 2),

д) ако не обавијести надлежни орган о откривању НУС-а (члан 92. став 1),

ђ) ако се као припадник штаба за ванредне ситуације, службе, јединице или као повјереник заштите и спасавања не одазове позиву или не учествује у обуци (члан 136) и

е) ако не уступи материјално-техничка средства, храну, медицинску опрему, лијекове, одјећу, обућу, грађевински и други материјал кад то захтијевају потребе заштите и спасавања (члан 142).

XII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 166.

Влада ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети сљедеће прописе:

а) Уредбу о висини и поступку остваривања права на једнократну новчану помоћ (члан 37. став 4),

б) Уредбу о садржају и начину израде плана заштите од елементарне непогоде и друге несреће (члан 52. став 3),

в) Уредбу о начину утврђивања и евидентирања висине штете, врсти, висини и начину пружања и коришћења помоћи јединицама локалне самоуправе за отклањање штете већег обима изазване елементарном непогодом и другом несрећом (члан 56. став 3),

г) Уредбу о обавезним средствима и опреми за личну узајамну и колективну заштиту од елементарне непогоде и друге несреће (члан 58. став 3),

д) Уредбу о поступку обавјештавања и начину размјене података са другим земљама које могу бити захваћене удеом са прекограничним ефектима (члан 101. став 5) и

ђ) Уредбу о организацији и начину функционисања система осматрања, обавјештавања и узбуњивања (члан 121. став 3).

Члан 167.

Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети сљедеће прописе:

а) Упутство о тражењу, пружању и прихватању помоћи заштите и спасавања у ванредним ситуацијама (члан 10. став 2),

б) Правилник о врсти и количини средстава за личну, узајамну и колективну заштиту и роковима за њихову набавку (члан 61. став 2),

в) Правилник о врсти и количини опасних материја, објектима и другим критеријумима за планирање заштите од удеса (члан 99. став 3),

г) Правилник о мјерама за спречавање удеса и смањење последица удеса за живот и здравље људи, материјална добра и животну средину (члан 99. став 3),

д) Правилник о узбуњивању и поступању грађана у случају опасности (члан 127. став 6),

ђ) Правилник о врсти и количини опреме и материјално-техничким средствима које користе штабови за ванредне ситуације, јединице, тимови и повјереници заштите и спасавања (члан 133. став 3),

е) Правилник о начину употребе знака заштите и спасавања у ванредним ситуацијама (члан 134. став 2),

ж) Правилник о изгледу, садржају и употреби идентификационог документа за припаднике јединица и тимова цивилне заштите у систему заштите и спасавања (члан 134. став 2),

з) Упутство о одјећи и ознакама припадника јединица и тимова цивилне заштите у систему заштите и спасавања (члан 134. став 2) и

и) Правилник о признањима и наградама за остварене резултате заштите и спасавања (члан 160. став 2).

Члан 168.

Министар надлежан за послове здравља и социјалне заштите доноси сљедеће прописе:

а) Правилник о утврђивању здравствене способности грађана за учешће у заштити и спасавању (члан 30. став 2) и

б) Правилник о чувању и коришћењу резерви крви и крвних компоненти (члан 94. став 3).

Члан 169.

Министар надлежан за послове просвјете и културе, у сарадњи са министром, доноси пропис о обучавању лица у оквиру основног и средњег образовања о опасностима и заштити од елементарне непогоде и друге несреће (члан 136. став 3).

Члан 170.

Органи јединице локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица дужни су да ускладе опште и друге акте са одредбама овог закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 171.

Подзаконски акти донесени на основу Закона о цивилној заштити ("Службени гласник Републике Српске", бр. 26/02, 39/03 и 29/10) примјењиваће се до доношења подзаконских аката на основу овог закона, уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 172.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о цивилној заштити ("Службени гласник Републике Српске", бр. 26/02, 39/03 и 29/10).

Члан 173.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1892/12
13. децембра 2012. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

2573

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О НАЦИОНАЛНОМ ПАРКУ "КОЗАРА"

Проглашавам Закон о Националном парку "Козара", који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двдесет трећој сједници, одржаној 13. децембра 2012. године, а Вијеће народа 24. децембра 2012. године констатовало да усвојеним Законом о Националном парку "Козара" није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-4107/12
25. децембра 2012. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН

О НАЦИОНАЛНОМ ПАРКУ "КОЗАРА"

Члан 1.

Овим законом уређују се границе, режими заштите, питања управљања, заштите и развоја Националног парка "Козара" (у даљем тексту: Национални парк).

Члан 2.

Национални парк је подручје посебних природних вриједности и својстава од еколошког, научног, културног, историјског, образовног, здравствено-рекреативног и туристичког значаја које карактерише присуство репрезентативних биолошких, геоморфолошких, геолошких и хидролошких појава и процеса, станишта и врста од посебног значаја и припадајућих културно-историјских вриједности.

Члан 3.

На питања од значаја за заштиту, развој, унапређивање, управљање, финансирање, казнене одредбе и одрживо коришћење Националног парка која нису регулисана овим законом примјењује се закон којим се уређују питања националних паркова, закон којим се уређује област заштите природе и други закони и подзаконски акти којима се уређује ова област.

Члан 4.

(1) На подручју Националног парка налази се Спомен-комплекс "Козара" на Мраковици, који као културно добро од општег интереса ужива посебну бригу и заштиту, а која је регулисана посебним прописима заштите природног и културно-историјског наслеђа.

(2) На подручју Националног парка налазе се спомен-обилежја и спомен-гробља чији ће се статус, мјере и зоне заштите утврдити Просторним планом подручја посебне намјене Националног парка, а који уживају бригу и заштиту регулисану посебним прописима заштите природног и културно-историјског наслеђа.

Члан 5.

(1) Национални парк простире се на подручју града Приједор и општина Градишка и Козарска Дубица на укупној површини од 3907,54 хектара.

(2) Опис спољне границе Националног парка:

Почетна тачка описа границе Националног парка је најнижа тачка у Националном парку (кота 275 m. n. v.) која се налази на мосту ријеке Старенице преко које прелази регионални пут Козарац-Мраковица-Подградци. Са тригонометра 275 (мост) граница Националног парка се спушта низ корито ријеке Старенице (к.ч. 3.080; КО Козарац), средином корита у правцу запада, а потом излази из корита у правцу сјеверо-сјеверозапада и граничним линијама катастарских честица 925, 931, 930, 339/1, 936, 937, 938, 942, 941; КО Козарац (честице су у Парку) и излази на раскрсницу путева на локалитету Велико игралиште. Од раскрснице на Великом игралишту граница Националног парка се креће у правцу сјевера лијевим краком пута, шумским путем Велико игралиште - Козарачки камен - Јасик - Бешића пољана (к.ч. 3.065; КО Козарац - честица у Парку) до спајања са к.ч. 259; КО Козарац (координата - 6 409 887; 4 984 424) праволинијски на тригонометар 658 m. n. v. - Козарачки камен (координата - 6 409 748; 4 984 602), а даље праволинијски у правцу сјевера на границу катастарских честица к.ч. 259 и к.ч. 138; КО Козарац, дијелећи к.ч. 259; КО Козарац на два дијела. Граница се спушта у правцу сјевера између к.ч. 138 и 139; к.ч. 137 и 139; КО Козарац и излази поново на шумски пут Велико игралиште - Козарачки камен - Јасик - Бешића пољана к.ч. 3.065; КО Козарац и граничном линијом пута се креће у правцу сјевера преко гребена Јасик до Крчевина, односно до к.ч. 611; КО Козаруша и даље граничним линијама к.ч. 611 и 603 (честице су у Парку - КО Козаруша) до пута Бешића пољана - Мраковица, односно к.ч. 12; КО Козарац. Граничном линијом пута граница даље иде на исток до раскрснице са тзв. Махиним путем к.ч. 10; КО Козарац и граничном линијом пута граница даље иде према сјеверу (оба пута су у Парку) до тачке (координате - 6 411 231; 4 987 841) гдје пресијеца пут и између к.ч. 36/1 и 36/2; КО Козарац иде према истоку, пресијеца Црни поток и на ломној тачки тих честица даље иде према сјеверу до ушћа Црног потока у Мљечаницу (к.ч. 9 и к.ч. 8; КО Козарац). Даље граница иде низводно потоком Мљечаница у правцу сјеверозапада до ушћа малог поточића у Мљечаницу (координата - 6 411 233; 4 989 695). Потоком, односно западном границом шумских одјела 28, 29 и 31 б граница иде према сјеверу све до старе напуштене индустријске пруге, односно границе катастарске општине Козарац. Граничном линијом КО Козарац и КО Котурови (општина Козарска Дубица) граница иде на запад до тачке спајања са к.ч. 726/1 - КО Котурови. Даље граница иде на сјевер и граничном линијом катастарске честице 668/14 - КО Котурови катастарских честица 726/1, 726/2, 727, 729, 730 и 731/2 - КО Котурови до ломне тачке (координата тачке - 6 412 103; 4 990 557) и иде праволинијски до друге ломне тачке на Пашином потоку (координата тачке - 6 412 354; 4 990 378), те дијели к.ч. 668/14 - КО Котурови на два дијела. Потоком на сјевер граница иде све до границе КО Котурови, а онда на југ до тачке спајања са к.ч. 738 - КО Котурови. Граница даље иде граничном линијом к.ч. 738 и к.ч. 746/1 - КО Котурови (честице у Парку) до ломне тачке (координате - 6 412 716; 4 990 353), а даље границом шумских одјела 33 и 35 (припадају Националном парку) и шумског одјела 20 (припада ШГ Приједор) до ломне тачке (координате - 6 413 905; 4 990 672), односно до границе КО Козарац и КО Котурови на тој ломној тачки, дијелећи к.ч. 36/1 на два дијела. Границом КО Козарац граница иде на исток све до споја са КО Горњи Подградци, пресијеца пут за Горње Подградце и границом шумског одјела 36 иде даље на југоисток дијелећи к.ч. 3.000/1 - КО Горњи Подградци на два дијела све до Водичког потока. Затим граница иде узводно Водичким потоком (к.ч. 3.425 - КО Горњи Подградци) до спојне тач-